

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ННІ неперервної освіти і туризму**

ПОГОДЖЕНО
Директор
ННІ неперервної освіти і туризму

_____ Іван ГРИЦЕНКО
(підпис)

“ _____ ” _____ 2025 р.

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувачка кафедри готельно-
ресторанної справи та туризму

_____ Світлана МЕЛЬНИЧЕНКО
(підпис)

“ _____ ” _____ 2025 р.

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: **“Концептуальне обґрунтування дитячого табору на 40 місць у лісовій зоні”**

Спеціальність **241 “Готельно-ресторанна справа”**

Освітня програма **“Готельно-ресторанний бізнес”**

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Гарант освітньої програми _____
(підпис)

Лариса ГОПКАЛО

Керівник бакалаврської
кваліфікаційної роботи _____
(підпис)

Марина СЕРДЮК

Виконав _____
(підпис)

Олексій ЛУК'ЯНЕНКО

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПЦІЯ.....	11
1.1 Концепція підприємства дитячого табору «Лісова пригода».....	11
Висновки до розділу 1	24
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ. СЕРВІС	25
2.1. Групи приміщень. Фронт Офіс.....	25
2.1.1. Приймально – вестибюльна група	28
2.1.2. Житлова	32
2.1.3. Для надання побутових послуг, дозвіллево – анімаційна, спортивно – оздоровча	36
2.2. Групи приміщень Бек Офіс	42
2.2.1. Адміністративна	42
2.2.2. Господарська та виробничо – побутова	50
2.3. Сервіс.....	53
2.3.1. Бронювання, реєстрація, розміщення, виселення.....	57
2.3.2. Хаузкіпінг, клінінг.....	62
2.3.3. Велнес, СПА, Фітнес – центр.....	65
2.3.4. Івент – сервіс, конференц – сервіс	67
2.4. Заклади харчування.....	70
2.5. Визначення загальної площі табору	83
Висновки до розділу 2	84
РОЗДІЛ 3. АРХІТЕКТУРА. ДИЗАЙН.....	85
3.1. Об’ємно – планувальні рішення.....	85
3.2. Архітектурні рішення. Характеристика території.....	87
3.3. Характеристика будівлі.....	88
3.4. Інженерні системи	92
3.5. Дизайн.....	99
3.6. Кошторис.....	100
Висновки до розділу 3	102
ВИСНОВКИ.....	103
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	105
ДОДАТКИ.....	111

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасне суспільство дедалі більше усвідомлює визначальну роль якісного та змістовного дозвілля у процесі всебічного розвитку підростаючого покоління. В епоху інтенсифікації навчального процесу, зростаючого академічного навантаження та всеосяжного проникнення цифрових технологій у повсякденне життя дітей, особливої актуальності набуває організація їхнього відпочинку у природному середовищі.

Саме перебування на природі є потужним чинником, що сприяє не лише відновленню фізичних сил, а й гармонізації психоемоційного стану та активізації соціальної взаємодії. Лісова зона, з її неповторними екологічними перевагами – чисте повітря, цілющий вплив фітонцидів, різноманіття флори та фауни – та широкими рекреаційними можливостями для активних ігор, пізнавальних прогулянок та спортивних заходів, постає як оптимальний простір для створення дитячих таборів нового формату, які б органічно поєднували оздоровлення, елементи навчання через дослідження та розвиток особистісних якостей.

Саме тому вбачається нагальна потреба у розробці глибоко опрацьованого концептуального обґрунтування дитячого табору «Лісова пригода», розрахованого на 40 місць та розташованого у сприятливій лісовій зоні. Такий заклад повинен не лише відповідати найсучаснішим педагогічним вимогам, враховуючи індивідуальні психологічні особливості кожної дитини та забезпечуючи їхню безпеку на всіх етапах перебування, але й пропонувати ретельно розроблені змістовні програми. Ці програми мають бути спрямовані на цілісний та гармонійний розвиток особистості дитини, включаючи фізичне вдосконалення, інтелектуальне збагачення, емоційну стабільність, соціальну адаптацію та формування екологічної свідомості.

Актуальність теми даного дослідження безпосередньо зумовлена стійким та зростаючим соціальним запитом з боку батьків та опікунів на якісні, безпечні та водночас розвиваючі форми організації дитячого відпочинку та оздоровлення, особливо в умовах природного середовища, що є альтернативою пасивному проведенню часу перед екранами гаджетів. Концептуальне обґрунтування такого

спеціалізованого дитячого табору є не просто важливим, а й необхідним етапом у його створенні та подальшому ефективному функціонуванні. Саме на етапі концептуалізації визначаються його стратегічні цілі, фундаментальні принципи діяльності, ключові напрямки роботи, унікальні характеристики та, що найважливіше, змістовне наповнення програм, що забезпечить його конкурентоздатність та відповідність потребам сучасної дитини.

Метою дослідження є створення концептуального проекту дитячого табору на 40 місць у лісовій зоні, який відповідає сучасним ринковим потребам.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання:**

- визначити концепції новоствореного підприємства готельного господарства у відповідності до його категорії, типу та місткості;
- провести розрахунки площі проекту, обрати правильну форму та здійснити розрахунок поверховості;
- розробити сервісний процес та змодельовати процес обслуговування в підприємстві готельного господарства;
- розробити спектр послуг, що будуть надаватися в підприємстві;
- розробити пропозиції щодо дизайну екстер'єру та інтер'єру підприємства;
- визначити інженерно-будівельне рішення закладу.

Об'єктом дослідження є проект табору на 40 місць у лісовій зоні.

Предметом дослідження є процес проектування табору на 40 місць у лісовій зоні «Лісова пригода».

Наукова новизна дослідження полягає у розробці цілісної концептуальної моделі дитячого табору, інтегрованого у природне лісове середовище, з визначенням його специфічних принципів діяльності, змістовного наповнення програм, спрямованих на гармонійний розвиток дітей, формування екологічної свідомості та навичок безпечної поведінки в природі, що враховує сучасні тенденції розвитку дитячих оздоровчих та відпочинкових закладів.

Методологічною основою дослідження є комплекс загальнонаукових (аналіз, синтез, порівняння, систематизація) та спеціальних методів

(теоретичний аналіз психолого-педагогічної та нормативно-правової літератури, моделювання, проектування).

Інформаційною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних дослідників з питань організації дитячого відпочинку та оздоровлення, педагогіки, психології, екології, нормативно-правові акти, що регулюють діяльність дитячих закладів відпочинку та оздоровлення, а також матеріали профільних конференцій та інтернет-ресурси.

Структура роботи включає вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел та додатки. У першому розділі розглядаються теоретико-методологічні засади організації дитячого відпочинку та оздоровлення. Другий розділ присвячено концептуальним засадам діяльності дитячого табору «Лісова пригода». У третьому розділі розроблено концептуальну модель змістовного наповнення табірних програм. У висновках підводяться підсумки дослідження та визначаються перспективи подальших розробок. У додатках наведені таблиці з розрахунками та план одного з цехів.

Робота містить 8 рисунків, 23 таблиці та 7 додатків. Загальний обсяг роботи становить 79 сторінок.

Апробація результатів роботи: результати досліджень були представлені на Всеукраїнській науково-практичній студентській конференції “Євроінтеграційні процеси в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі України”, Київ, НУБіП України, 12 березня 2025 р.

РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПЦІЯ

1.1 Концепція підприємства дитячого табору «Лісова пригода»

Концепція дитячого табору «Лісова пригода» ґрунтується на трьох ключових принципах, що визначають його унікальність та цінність для сучасного підростаючого покоління: екологічність, що передбачає глибоку інтеграцію з природним середовищем та формування екологічної свідомості; активний відпочинок, спрямований на фізичний розвиток, зміцнення здоров'я та отримання позитивних емоцій через рухливі ігри та спортивні заходи; та освіта через гру, яка забезпечує захоплююче засвоєння нових знань та розвиток різноманітних навичок через інтерактивні програми, квести та дослідницьку діяльність [2].

Основна ідея проекту полягає у створенні максимально безпечного, комфортного та стимулюючого середовища, де діти матимуть унікальну можливість повноцінно насолоджуватися красою та цілющою силою природи, всебічно розвивати свої фізичні, інтелектуальні, творчі та соціальні навички, а також здобувати нові знання у невимушеній та цікавій формі через спеціально розроблені інтерактивні програми, що враховують їхні вікові особливості та інтереси.

Табір орієнтований на широку вікову категорію дітей – від 6 до 16 років, що дозволяє розробляти диференційовані програми та задовольняти потреби різних вікових груп, органічно поєднуючи фізичний розвиток через активні ігри та спорт, різноманітні творчі заняття, що сприяють самовираженню та розвитку уяви, та ефективне навчання через практичну діяльність та дослідницькі проекти [7].

Обраний формат дитячого табору «Лісова пригода» також базується на фундаментальних принципах гармонійного поєднання навчання, повноцінного відпочинку та захоплюючих пригодницьких активностей, що відбуваються безпосередньо в природному середовищі лісової зони. Такий підхід дозволяє досягти не лише значного покращення фізичного стану дітей завдяки чистому

повітрю та активному руху, але й сприяє глибокому розвитку їхньої екологічної свідомості через безпосереднє спостереження за природою та участь в екологічних проєктах, а також забезпечує отримання нових знань і практичних навичок через ігрову діяльність, інтерактивні навчальні програми та командні завдання, що стимулюють їхню допитливість та творче мислення [3].

Крім того, комплексне проєктування дитячого табору пов'язане із цілою низкою важливих викликів, серед яких особливе місце займає неухильне дотримання суворих санітарно-гігієнічних норм і правил, забезпечення всебічної безпеки життя та здоров'я дітей на всіх етапах їхнього перебування в таборі, оптимізація використання всіх видів ресурсів (фінансових, матеріальних, людських) та розробка ефективної та чітко спланованої виробничої програми, що забезпечує безперебійне функціонування всіх служб та підрозділів табору.

У цьому контексті особливу увагу необхідно приділити організації раціонального та збалансованого харчування, яке повністю відповідає фізіологічним потребам дитячого організму, враховує вікові норми та забезпечує необхідну кількість поживних речовин, а також ефективному управлінню складськими приміщеннями для належного зберігання продуктів харчування та господарського інвентарю, що є запорукою якісного надання послуг [1].

Враховуючи сучасні складні соціально-економічні виклики, з якими стикається українське суспільство, дитячий табір «Лісова пригода» має потенціал стати не лише бажаним місцем для якісного відпочинку та оздоровлення дітей, але й важливим інструментом виховання нового покоління свідомих громадян, здатних дбайливо ставитися до навколишнього природного середовища, ефективно взаємодіяти в команді для досягнення спільних цілей та гнучко адаптуватися до швидко змінюваних умов сучасного світу.

Ця робота має на меті створення детального та всебічного обґрунтування концепції дитячого табору «Лісова пригода», а також проведення всіх необхідних техніко-економічних розрахунків для забезпечення його стабільної функціональності, економічної ефективності та відповідності найвищим стандартам якості надання послуг [4].

Дитячий табір «Лісова пригода» виник як своєчасна та актуальна відповідь на стійкий та зростаючий попит сучасних батьків на організацію якісного, безпечного та водночас розвиваючого відпочинку для їхніх дітей у сприятливому природному середовищі, що є здоровою та корисною альтернативою пасивному проведенню часу перед екранами різноманітних гаджетів.

Основна ідея цього амбітного проєкту полягає у створенні багатофункціонального та інноваційного простору, де діти матимуть можливість не лише повноцінно відпочивати та оздоровлюватися, але й активно навчатися новому, всебічно розвивати свої фізичні та творчі здібності, а також формувати глибоку екологічну свідомість та відповідальне ставлення до природи [5].

Такий табір орієнтований на широку вікову категорію дітей шкільного віку – від 6 до 16 років, охоплюючи молодшу, середню та старшу ланки, що дозволяє розробляти диференційовані програми, враховувати різноманітні запити та задовольняти індивідуальні інтереси кожної дитини.

Дитячий табір «Лісова пригода» планується розмістити на вільній ділянці лісової місцевості поблизу села Стоянка, що належить до Бучанського району Київської області. Обрана територія знаходиться в екологічно сприятливому середовищі, яке відповідає санітарно-гігієнічним вимогам до розміщення закладів тимчасового перебування дітей.

Бучанський район розташований у центральній частині Київської області, в межах лісостепової природної зони правобережжя Дніпра. Клімат району – помірно континентальний, із достатнім рівнем зволоження, що є важливим фактором для функціонування оздоровчих закладів у літній період. Район утворено у 2020 році внаслідок адміністративно-територіальної реформи. Загальна площа району становить 158 тис. га. Частка лісових масивів – понад 40 тис. га, що сприяє створенню комфортного середовища для дитячого відпочинку. Гідрографічну мережу району представляють річки Ірпінь, Бучанка, Рокач, що забезпечують доступ до водних ресурсів у межах рекреаційної зони.

Район має значну історико-культурну спадщину: відомі археологічні знахідки, залишки давніх поселень, пам'ятки доби Київської Русі, серед яких виділяється городище у Вишневому. У місті Боярка функціонує краєзнавчий

музей, що зберігає матеріали про літературне й історичне минуле регіону. Ці об'єкти можуть бути інтегровані у програму пізнавальних екскурсій для вихованців табору.

Отже, територія Бучанського району створює сприятливі умови для функціонування дитячого оздоровчого закладу та пропонує низку ресурсів, що можуть бути використані для розвитку табору «Лісова пригода».

Для проєктування табору необхідно вирішення таких основних завдань:

1. Проведення маркетингового дослідження території розміщення табору з урахуванням потенційного попиту на дитячий відпочинок у лісовій зоні (таблиця.1.1);
2. Аналіз існуючих пропозицій на ринку дитячих таборів у регіоні;
3. Вивчення досвіду діяльності найближчих закладів-конкурентів;
4. Дослідження цільової аудиторії – батьків дітей шкільного віку та їхніх уподобань;
5. Визначення основної концепції діяльності табору (екологічний напрям, активний відпочинок, творчі студії тощо);
6. Формування інформаційної та рекламної стратегії для залучення споживачів;
7. Опис спектру послуг, які пропонуватимуться дітям у таборі (проживання, харчування, дозвілля, безпека, медичне обслуговування);
8. Збір вихідної документації та підготовка технічного завдання на проєктування.

Основною метою цього розділу є визначення формату дитячого табору, що проєктується, та розробка концепції його функціонування, яка забезпечить конкурентоспроможність, безпечні умови перебування дітей і привабливість для цільової аудиторії.

Враховуючи обране розташування табору в природному середовищі лісової зони, доцільно також дослідити наявну інфраструктуру та рівень забезпечення об'єктами охорони здоров'я, зв'язку та транспортного сполучення.

Таблиця 1.1. – Функціональні характеристики підприємств готельного господарства Києво-Святошинського р-ну поблизу с. Стоянка

Діючі підприємства готельного господарства	Адреса	Тип	Категорія	Місткість та номерний фонд	Інфраструктура та послуги	Середньорічне завантаження, %
Софіївський Посад	с. Софіївська Борщагівка, вул. Київська 81/2.	Готельно-ресторанний комплекс	4*	59 номерів різних категорій	Ресторан, конференц-зал, СПА-комплекс	55
Готель Верховина	м. Київ, пр. Перемоги, 136	Готельно-ресторанний комплекс	3*	37 номерів: люкс, стандарт та стандарт-твін	Ресторан, бар, конференц-зал, сауна, басейн	58
Комплекс «Царьград»	с. Мила, вул. Комарова, 21/23	0	3*	22 номери «люкс», «напівлюкс», стандарт	Ресторан, банкетний зал, прогулянки, відпочинок на природі, обслуговування корпоративних та урочистих подій	35
Готельний комплекс «Вікей»	с. Софіївська Борщагівка, вул. Леніна, 13-д	Готельно-ресторанний комплекс	3*	Люкс, напівлюкс, двомісні номери	СПА-послуги, сольова кімната, оксигенотерапія, баня	65
Hotel Non Stop	с. Стоянка, 21 км Житомирського шосе, б. 6	Готель	-	10 номерів: стандарт, люкс	Паркова, інтернет, кафе	45

Таким чином, селище має один власний готель та ряд готелів у сусідніх населених пунктах, тобто місцевість забезпечена готелями різного рівня комфорту, розрахованими переважно на гостей м. Києва, яким зручно проживати в передмісті, а відвідувати міські заходи та об'єкти туристичного інтересу, проте в більшості це готелі 3*, а бази відпочинку та дитячі табори фактично відсутні, тому є доцільним розглянути проект закладу для дітей – дитячого табору, де можуть відпочивати діти з усіх регіонів України.

Зважаючи на популяризацію здорового способу життя серед молоді, доцільно звернути увагу на надання рекреаційних процедур та фітнес-послуг, відповідно найбільшими конкурентами проєктованого табору будуть готелі Софіївський Посад та ГК «Вікей», які теж мають спеціалізовані підрозділи фітнес- та СПА-послуг.

Проведемо оцінку конкурентів по 5-бальній системі (таблиця 1.2.).

Таблиця 1.2. – Результати оцінки конкурентів підприємства готельного господарства «Лісова пригода» по 5-бальній системі

	Готелі		
	Нон-Стоп	Вікей	Софіївський посад
Місце розташування	4	4	5
транспортна доступність	4	5	5
Екстер'єр та інтер'єр	4	4	5
Якість обслуговування	4	3	4
Асортимент додаткових послуг	4	3	3
Рівень ресторанного обслуговування	4	4	4
Система бронювання	3	4	4
Вартість проживання	4	4	3
Рівень безпеки туристів	3	3	3
Середній бал	3,78	3,78	4,00

Таким чином, найбільший бал має готель «Софіївський посад», тобто він є найбільшим конкурентом проєктованого табору, оскільки має високу місткість, ряд дитячих програм відпочинку (фітнес, екскурсії, СПА, анімаційні заходи тощо) і пропонує номери в невисокій ціновій вартості в тому числі.

Для вивчення запитів, мотивів поведінки і побажань клієнтів, своєчасного визначення змін у потребах та їх прогнозування, використовуються кількісні та якісні методи збору первинної маркетингової інформації (спостереження, опитування, експеримент, глибинне інтерв'ю, фокус-група, експертні оцінки, панель). Для збору первинної інформації необхідно вибрати прийнятні методи і реалізувати їх.

З усіх вище наведених обрано метод анкетування. При формуванні списку питань анкети передбачено отримання максимального об'єму інформації, наприклад: рід занять, частоту відвідування готелів та закладів ресторанного господарства різних типів, основні уподобання щодо готелів та закладів

ресторанного господарства (типів закладів), основні уподобання щодо спеціалізації закладів, інтереси щодо організації обслуговування. Приклад анкети з результатами досліджень представлені у таблиці 1.3:

Таблиця 1.3. – Результати анкетування потенційних споживачів

Запитання, варіанти відповідей	Кількість відповідей
1. Як часто Ви з дітьми користуєтесь послугами засобів розміщення:	
- часто	30
- іноді	50
- не користуюсь	20
2. Якого класу готелі Ви відвідували останнім часом?	
- 3*	30
- 4*	20
- 5*	1
- міні-готелі	20
- апартаменти	5
- гостьовий будинок	3
- хостел	20
- кемпінг / табір.	1
3. В яких закладах харчування Ваші діти люблять бувати частіше за все?	
- ресторан	40
- кафе	40
- бар	10
- заклад швидкого харчування	10
4. Скільки коштів Ви зазвичай витрачаєте в закладах ресторанного господарства за відвідування?	
-500-1000 грн.	55
-1000-5000 грн.	34
-5000грн. і більше	11
5. Якій кухні Ваші діти віддають перевагу?	
- японська	10
- європейська	25
- французька	15
- італійська	10
- середземноморська	20
- українська	20
6. Які додаткові послуги до вподоби Вашим дітям:	
- наявність тренажерних залів, фітнес-центрів	40
- наявність сауни, СПА-центру тощо	15
- наявність розважального комплексу	15
- наявність кіноконцертного залу	10
- наявність більярду, тенісних кортів	10
- інші послуги	10
7. Ви (підкреслити потрібне):	
- службовець	20

- підприємець	50
- студент	15
- пенсіонер	10
- тимчасово не працюю	5
8. Ваша стать?	
- чоловік	60
- жінка	40
9. Ваш вік?	
- 18...29 р.	25
- 30...35 р.	40
- 36...49 р.	20
- 50...75 р.	15

Отже, більшість респондентів з дітьми часто користуються послугами закладів розміщення, віддають перевагу 3-зірковим готелям або хостелам, та частіше відвідують ресторани. При цьому переважна більшість витрачає 500-1000 грн за відвідування закладів харчування та надає перевагу українській або європейській кухні.

Основний акцент потрібно робити на якості надаваних послуг і правильності підходу до формування цін, зважаючи всі навколишні чинники.

Проектований табір розрахований для дітей шкільного віку (з наймолодшого – 6 років і до старших класів – 16-17 років).

Концептуальний опис готельного підприємства, який представлено у таблиці 1.4. – це початкова стадія проектування, на якій визначаються функціональні параметри об'єкта, місія, цілі господарської діяльності, які є основою подальших етапів проектування для успішної реалізації проекту.

Таблиця 1.4. – Концептуальне рішення підприємства готельного господарства «Лісова пригода», у селі Стоянка

Ознаки концепції	Характеристика ознак
Характеристика місця розташування	
Країна (місце) розташування	Україна
Адміністративний вид території	Київська область
Адреса розташування підприємства готельного господарства	село Стоянка Києво-Святошинського р-ну, вул. Київська 15
Система проживання і харчування	Full Board (повний пансіон)
Тип підприємства	Готельно-ресторанне
Категорія	3*
Кадровий склад	Директор, заступник директора, вожаті, мед. персонал, кухарі, обслуговуючий персонал

Продовження таблиці 1.4.

Система управління		Лінійно-функціональна		
Стиль управління		Демократичний, наставницький		
Цільовий сегмент споживачів		Діти (6-17 років) та їх батьки		
Спосіб організації та взаємозв'язку всіх груп приміщень		Централізований		
Розміщення				
Вид		Хостел		
Рівень комфорту		Хостел з закладом харчування		
Місткість		40 ліжко-місць		
Дизайнерський стиль		європейський		
Категорія номерів		2-місний	4-місний	8-місний
Кількість номерів		–	–	5
Харчування				
Тип закладів	Їдальня для дітей	Їдальня персоналу	Кав'ярня	
Організація харчування	«Шведський стіл» з лінією самообслуговування	Меню	Меню	
Кількість місць	40	14	20	
Режим роботи	8.00 – 20.00 (без вихідних)	8.00-10.00 13.00-15.00 18.00-21.00 (без вихідних)	10.00-22.00	
Форма обслуговування	Самообслуговування	Самообслуговування	Самообслуговування	
Дизайнерський стиль	Еко-мінімалізм	Еко-мінімалізм	Еко-мінімалізм	
Побутове обслуговування				
Тип	Пральня	Хімчистка		
Режим роботи	7.00-18.00 (без вихідних)	Цілодобово (без вихідних)		
Дизайнерський стиль	європейський	європейський		
Культурно-дозвіллєві послуги				
Тип	Режим роботи			
	по днях		по годинах	
Фітнес-клуб	Вівторок-неділя		11.00-23.00	

Отже, головною метою створення дитячого табору «Лісова пригода» є забезпечення максимально безпечного, психологічно комфортного та водночас надзвичайно цікавого середовища, яке сприятиме всебічному розвитку дітей, розкриттю їхнього потенціалу та формуванню гармонійної особистості. У сучасному динамічному світі, де діти часто стикаються з підвищеним стресом через інтенсивні навчальні навантаження та перенасичення інформацією з цифрових пристроїв, особливо важливим є надання їм можливості для своєрідної «цифрової детоксикації», відновлення емоційного балансу та безпосередньої взаємодії з цілющою природою [10].

Табір «Лісова пригода» пропонує унікальне середовище, де діти зможуть повністю зануритися в захоплюючу атмосферу пригод, командної роботи, творчого самовираження та навчання через спеціально розроблені ігрові активності, квести та дослідницькі проекти.

Сучасні діти все частіше стикаються з серйозними проблемами недостатньої фізичної активності, обмеженого рівня соціалізації та відсутності глибоких знань про навколишню природу та екологічні закономірності. Багато сучасних родин щиро прагнуть знайти для своїх дітей таке місце відпочинку, де вони могли б проводити більше часу на свіжому повітрі, бути фізично активними, навчатися чогось нового та змістовно спілкуватися з однолітками в безпечному та сприятливому середовищі [6].

Дитячий табір «Лісова пригода» покликаний ефективно вирішувати ці нагальні проблеми, надаючи якісні послуги з оздоровлення, всебічного розвитку та повноцінного відпочинку, що відповідають найвищим сучасним стандартам.

Серед ключових потреб цільової аудиторії, які ретельно враховуються при розробці концепції дитячого табору «Лісова пригода», можна виокремити наступні важливі аспекти, що визначають очікування батьків та потреби дітей:

Більшість сучасних батьків глибоко усвідомлюють важливість достатньої фізичної активності для гармонійного розвитку своїх дітей. Вони прагнуть, щоб їхні діти проводили якомога більше часу на свіжому повітрі, активно залучалися до різноманітних видів спорту, рухливих ігор та інших форм фізичної активності, що не лише сприяє їхньому фізичному розвитку та зміцненню здоров'я серцево-судинної, дихальної та опорно-рухової систем, але й допомагає зняти нервову напругу та покращити загальний емоційний стан після інтенсивного навчального року [19].

Соціалізація та розвиток комунікативних навичок. Дитячий табір є ідеальним соціальним середовищем для активного спілкування з однолітками, налагодження нових знайомств та розвитку важливих комунікаційних навичок, таких як вміння слухати та висловлювати свою думку, знаходити компроміси у спілкуванні, розв'язувати конфлікти та ефективно працювати в команді. Формування дружніх стосунків та позитивного досвіду взаємодії з ровесниками

є важливим аспектом соціального розвитку дитини та її підготовки до майбутнього життя в суспільстві.

Навчання через гру та розвиток пізнавального інтересу. Багато сучасних батьків активно шукають такі заклади дитячого відпочинку, які б ефективно поєднували розважальні заходи з цікавими та пізнавальними освітніми елементами. Залучення дітей до різноманітних майстер-класів, захоплюючих квестів, інтелектуальних ігор та пізнавальних екологічних проєктів не лише робить процес навчання цікавим та невимушеним, але й сприяє розвитку їхньої допитливості, творчого мислення, здатності до самостійного пошуку інформації та розширює їхній кругозір [14].

Оздоровлення та відновлення сил. Якісне та збалансоване харчування, що відповідає віковим потребам дитячого організму та забезпечує його необхідними поживними речовинами, ретельно розроблені програми фізичної активності на свіжому повітрі, що враховують рівень підготовки та інтереси дітей, а також чисте лісове повітря, насичене корисними фітонцидами, в комплексі сприяють загальному покращенню фізичного та психоемоційного здоров'я дітей, зміцненню їхнього імунітету та відновленню сил після навчального року, готуючи їх до нових звершень [8].

Цільовою аудиторією дитячого табору «Лісова пригода» є діти шкільного віку, що охоплює широкий спектр вікових категорій, що дозволяє розробляти диференційовані та адаптовані програми, які максимально відповідають потребам та інтересам кожної вікової групи. Для зручності розробки змістовних програм та ефективної організації всієї діяльності табору, дітей умовно поділено на три основні вікові групи, кожна з яких має свої особливості розвитку та потребує індивідуального підходу:

1. Молодша група (6–10 років). Для цієї наймолодшої вікової категорії особливо важливим є створення максимально безпечного, емоційно комфортного та доброзичливого середовища, де кожна дитина відчуватиме себе захищеною та оточеною увагою та турботою з боку досвідчених вихователів. Програма для молодшої групи включатиме ретельно підібрані безпечні, але водночас надзвичайно захоплюючі активності, що сприяють розвитку їхньої

уяви, дрібної моторики, координації рухів та перших навичок самостійності. Особлива увага приділятиметься різноманітним розвиваючим іграм, що стимулюють їхній пізнавальний інтерес, розширюють кругозір та сприяють емоційному розвитку, навчаючи розуміти власні емоції та емоції інших, а також ефективно взаємодіяти в колективі.

2. Середня група (11–13 років). Діти цього віку вже демонструють зростаюче прагнення до більшої самостійності та незалежності у прийнятті рішень та виборі діяльності. Вони проявляють активний інтерес до різноманітних спортивних змагань, командних ігор, пригодницьких квестів, що вимагають прояви спритності, витривалості та кмітливості, а також до інтелектуальних розваг, головоломок та творчих завдань, що сприяють розвитку їхнього логічного мислення, креативності та ініціативності. Програма для середньої групи спрямована на підтримку їхнього прагнення до самостійності, розвиток лідерських якостей, вміння працювати в команді та відповідальності за власні дії [9].

3. Старша група (14–16 років). Для цієї найстаршої вікової категорії особливо важливим є залучення до різноманітних лідерських програм, що сприяють розвитку організаторських здібностей та відповідальності, інтелектуальних та дискусійних активностей, які стимулюють критичне мислення та вміння аргументувати власну точку зору, проєктної діяльності, що навчає самостійно планувати та реалізовувати власні ідеї, а також створення різноманітних можливостей для підготовки до самостійного дорослого життя, розвитку навичок самообслуговування, орієнтації в реальних життєвих ситуаціях та формування відповідальної громадянської позиції. Програма для старшої групи має на меті сприяти їхньому особистісному зростанню, самовизначенню та успішній соціалізації [16].

Батьки, як ключові замовники послуг дитячого відпочинку, висувають досить високі вимоги до умов проживання їхніх дітей, якості харчування та, що найважливіше, рівня безпеки в таборі. Вони справедливо очікують, що їхні діти проведуть час не лише весело та цікаво, але й з користю для свого здоров'я та розвитку, отримають нові знання та навички, зміцнять своє фізичне та емоційне

здоров'я, а також знайдуть нових друзів та отримують позитивний досвід спілкування.

Ринок дитячих таборів України переживає складний період відновлення після повномасштабного воєнного вторгнення. Багато закладів зазнали значних руйнувань, втратили фінансування або зіткнулися з нагальною необхідністю значного оновлення застарілої інфраструктури. Водночас спостерігається зростання попиту з боку батьків на ті дитячі табори, які можуть запропонувати унікальні та змістовні програми розвитку, екологічну спрямованість діяльності та гарантоване безпечне середовище для їхніх дітей [11].

За даними соціологічних опитувань, значна частина сімей середнього класу в Україні готова виділяти на літній відпочинок однієї дитини суму в межах 10–15 тисяч гривень за одну табірну зміну. Дитячий табір «Лісова пригода» свідомо позиціонується як заклад, що належить до середнього цінового сегмента, вдало поєднуючи доступну вартість путівки з високою якістю надання всіх передбачених послуг [13].

Ключові переваги концепції дитячого табору «Лісова пригода», які вирізняють його серед інших закладів дитячого відпочинку та забезпечують його привабливість для батьків та дітей, включають наступні важливі аспекти.

Унікальна та екологічно сприятлива локація в мальовничій лісовій зоні. Розташування табору в оточенні незайманої природи забезпечує дітям постійний доступ до чистого, свіжого повітря, насиченого цілющими фітонцидами, створює ідеальні умови для безпосередньої та різноманітної взаємодії з багатим природним середовищем, сприяє проведенню широкого спектру активностей на відкритому повітрі та гарантує повноцінний фізичний та емоційний відпочинок від міського шуму та забруднення.

Інноваційна, комплексна та надзвичайно різноманітна програма розвитку. Ретельно розроблена програма табору передбачає гармонійне поєднання спортивних та оздоровчих занять, спрямованих на зміцнення фізичного здоров'я та розвиток рухових навичок, захоплюючих пригодницьких квестів, що стимулюють логічне мислення та командну роботу, та пізнавальних навчальних майстер-класів, спрямованих на розширення кругозору, розвиток творчих

здібностей та набуття нових знань у різних галузях, забезпечуючи таким чином всебічний та гармонійний розвиток кожної дитини з урахуванням її індивідуальних потреб та інтересів [18].

Гарантована безпека перебування та висококваліфікований і відповідальний персонал. Пріоритетним завданням табору є забезпечення найвищого рівня безпеки життєдіяльності та здоров'я кожної дитини, що досягається завдяки постійному та кваліфікованому медичному нагляду, залученню до роботи виключно висококваліфікованого, досвідченого та відповідального педагогічного персоналу, який любить дітей та вміє з ними працювати, а також суворому дотриманню всіх діючих санітарних норм і правил перебування дітей у дитячих оздоровчих закладах.

Виражена екологічна спрямованість усіх освітніх та розважальних програм і заходів. Однією з ключових цінностей табору є формування у дітей екологічної свідомості та відповідального ставлення до навколишньої природи, що реалізується через систематичне навчання основам екології та охорони довкілля за допомогою інтерактивних занять, практичних екологічних проєктів (наприклад, догляд за рослинами, сортування сміття, дослідження екосистем) та безпосереднє спостереження за різноманітними природними явищами, що сприяє вихованню екологічно грамотного та відповідального покоління [12].

Висновки до розділу 1

Отже, у першому розділі було, проведено анкетування, а також проведено оцінку конкурентів готельного господарства «Лісова пригода». Найбільшим конкурентом виявився готель «Софіївський посад», оскільки має високу місткість, ряд дитячих програм відпочинку (фітнес, екскурсії, СПА, анімаційні заходи тощо) і пропонує номери в невисокій ціновій вартості в тому числі. Також було описано концептуальне рішення табору, у якому визначено функціональні параметри об'єкта, розташування, характеристику розміщення та харчування.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ. СЕРВІС

2.1. Групи приміщень. Фронт Офіс

Однією з ключових складових є фронт офіс — комплекс приміщень, який забезпечує перший контакт між закладом і батьками, відвідувачами, постачальниками, перевіряючими органами та самими дітьми.

Розробка фронт офісу повинна відповідати сучасним вимогам ергономіки, безпеки, адміністративної ефективності та естетики, адже саме він формує перше враження про заклад [15]. Фронт офіс дитячого табору «Лісова пригода», який наведено у таблиці 2.1., є ключовим комунікаційним та адміністративним центром, що виконує декілька життєво важливих функцій, які забезпечують ефективну роботу та позитивний імідж закладу:

1) організаційна функція є однією з першочергових і включає в себе комплекс процедур, пов'язаних з безпосереднім прийомом нових вихованців. На цьому етапі здійснюється офіційна реєстрація дітей під час їхнього заїзду до табору, включаючи ретельний прийом необхідного пакету документів (медичних довідок, путівок, анкет тощо), а також своєчасна видача індивідуальних перепусток або ідентифікаційних браслетів, що забезпечують контроль за перебуванням дітей на території табору;

2) інформаційна функція відіграє важливу роль у встановленні довірливих відносин з батьками та забезпеченні їхньою обізнаністю щодо всіх аспектів перебування дитини в таборі. Співробітники фронт офісу здійснюють кваліфіковане консультування батьків з усіх питань, що їх цікавлять, надають детальну інформацію про встановлений режим дня, плановані заходи та активності, правила внутрішнього розпорядку, а також відповідають на запитання, що виникають під час перебування дитини в таборі [19];

3) комунікаційна функція забезпечує ефективну взаємодію табору з різними зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами. Фронт офіс є основним каналом зв'язку з батьками протягом усього періоду перебування їхньої дитини в таборі, а також здійснює необхідну взаємодію з контролюючими державними

органами (санітарно-епідеміологічною службою, пожежною охороною тощо), поштовими службами для отримання та відправлення кореспонденції, а також координує комунікацію між різними підрозділами табору;

4) контрольна функція спрямована на забезпечення високого рівня безпеки всіх дітей та персоналу, які перебувають на території табору. Співробітники фронт офісу здійснюють обов'язковий вхідний контроль сторонніх осіб, фіксуючи їхні дані та мету візиту, а також ведуть ретельний облік руху дітей (прибуття, від'їзд на екскурсії, повернення до табору), що дозволяє оперативно відстежувати їхнє місцезнаходження та запобігати несанкціонованому доступу на територію табору [24];

5) представницька функція є надзвичайно важливою для формування позитивного першого враження про дитячий табір "Лісова пригода" у батьків та гостей. Привітний та професійний персонал фронт офісу, охайний та естетично оформлений простір створюють сприятливу атмосферу з перших хвилин перебування в таборі, демонструючи високий рівень організації та турботу про комфорт і безпеку кожної дитини [17].

Для табору на 40 дітей достатньо компактного, але функціонального фронт офісу, який включає такі основні зони:

Таблиця 2.1. – Склад і площа адміністративної будівлі

Назва приміщення	Орієнтовна площа, м ²	Призначення
Вестибюль / зона прийому	20	Зустріч відвідувачів, очікування, короткотривале перебування
Приймальня / рецепція	12	Реєстрація дітей, контроль вхідного доступу
Кабінет керівника табору	18	Адміністративне управління, офіційні прийоми
Кабінет методиста / вихователя	15	Підготовка виховних програм, робота з дітьми та персоналом
Кабінет адміністратора / менеджера	12	Облік документації, табельний облік, графіки
Секретаріат / архів	10	Документообіг, зберігання журналів, наказів
Конференц-зал / нарада / педрада	30	Проведення інструктажів, педрад, зустрічей з батьками
Кімната персоналу / відпочинку	12	Перепочинок вихователів, неформальні обговорення
Загалом	200	

Надана таблиця деталізує адміністративні приміщення табору, вказуючи на необхідність 200 м² для ефективного функціонування, що включає зони для прийому, управління, підготовки програм, обліку та відпочинку персоналу.

Фронт офіс дитячого табору «Лісова пригода» повинен відповідати ряду ключових вимог щодо розташування, доступності та технічного оснащення, що є запорукою його ефективної роботи та створення комфортного середовища для відвідувачів. Насамперед, він має бути легкодоступним для батьків, дітей та гостей табору, тому оптимальним є його розташування безпосередньо біля головного входу на територію табору або в безпосередній близькості до адміністративного корпусу, що забезпечує зручну навігацію та швидкий доступ до необхідної інформації та послуг [29].

Серед важливих умов облаштування фронт офісу слід виділити наступні критично важливі елементи:

1) вхід до фронт офісу має бути окремим та чітко позначеним, бажано обладнаним навісом, що захищає від негоди, а також передбачати ефективну систему контролю допуску для забезпечення безпеки та запобігання несанкціонованому проникненню сторонніх осіб на територію табору;

2) необхідно забезпечити безбар'єрний доступ до приміщення фронт офісу для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення, що відповідає сучасним стандартам інклюзивності та створює рівні можливості для всіх відвідувачів. Це може включати пандуси, поручні, ліфти (за потреби) та достатню ширину дверних прорізів [25];

3) для створення комфортної та сприятливої атмосфери в зоні очікування для відвідувачів бажано передбачити природне освітлення, що не лише покращує візуальний комфорт, але й позитивно впливає на психоемоційний стан людей. Великі вікна, орієнтовані на східну або південно-східну сторону, можуть забезпечити достатню кількість природного світла протягом дня;

4) безумовним пріоритетом є неухильне дотримання всіх чинних протипожежних та санітарних вимог, що включає наявність необхідних засобів пожежогасіння (вогнегасники, пожежна сигналізація), планів евакуації, обробку приміщень вогнезахисними матеріалами, а також забезпечення належного рівня

гігієни та санітарії (регулярне прибирання, дезінфекція, наявність засобів гігієни);

5) для забезпечення додаткового рівня безпеки та можливості контролювати ситуацію в режимі реального часу, а також для фіксації можливих інцидентів, у приміщенні фронт офісу та на прилеглій території необхідно встановити камери відеоспостереження. Записи з камер можуть бути корисними при вирішенні спірних питань та аналізі надзвичайних ситуацій [28].

2.1.1. Приймально – вестибюльна група

У будь-якому об'єкті соціальної інфраструктури, зокрема в дитячому таборі, простір прийому та входу відіграє ключову роль як з організаційної, так і з психологічної точки зору. Саме приймально–вестибюльна група забезпечує перший контакт між відвідувачами (батьками, дітьми, персоналом, перевіряючими структурами) і простором табору. Ця зона виконує не лише функцію «пропускного пункту», а є частиною загальної концепції безпеки, іміджу та логістики закладу [21].

Основними та першочерговими завданнями приймально-вестибюльної групи дитячого табору «Лісова пригода» є забезпечення ефективного та комфортного початку перебування для всіх категорій відвідувачів, а також створення сприятливої атмосфери з перших хвилин знайомства з табором.

Прийом прибулих осіб є однією з ключових функцій цієї групи. Сюди входять не лише безпосередній прийом новоприбулих дітей, їхніх батьків або законних представників, але й вітання гостей, представників контролюючих органів, постачальників та інших відвідувачів табору. Під час прийому здійснюється первинна ідентифікація осіб, перевірка необхідних документів відповідно до встановлених процедур [17].

Організація контролю за переміщенням осіб територією табору є важливим аспектом забезпечення безпеки. Працівники приймально-вестибюльної групи здійснюють первинний контроль за входом та виходом з території табору, інформують про правила переміщення, видають тимчасові перепустки (за

потреби) та координують рух великих груп дітей під час прибуття та від'їзду, а також під час організованих заходів.

Інформаційне обслуговування є невід'ємною частиною роботи приймально-вестибюльної групи. Тут відвідувачі можуть отримати вичерпну довідкову інформацію щодо розташування об'єктів на території табору, розкладу дня, планованих заходів та активностей, правил внутрішнього розпорядку, контактних даних адміністрації та медичного персоналу, а також ознайомитися з важливими оголошеннями та іншою корисною інформацією, розміщеною на інформаційних стендах або наданою персоналом [27].

Розподіл потоків відвідувачів має на меті оптимізацію навігації та уникнення скупчень у певних зонах табору. Працівники приймально-вестибюльної групи спрямовують новоприбулих дітей та їхніх батьків до відповідних зон залежно від їхньої мети перебування (житлові приміщення, медичний пункт для первинного огляду, адміністрація для оформлення документів тощо), надаючи чіткі вказівки та, за потреби, супроводжуючи їх.

Формування позитивного першого враження є надзвичайно важливим для створення загального іміджу табору. Естетично привабливе оформлення приміщення, зручні меблі, продумана навігація, привітний та уважний персонал – усі ці елементи відіграють ключову роль у формуванні у відвідувачів позитивного сприйняття табору з перших хвилин перебування [24].

Саме приймально-вестибюльна група створює те перше, часто вирішальне, враження про дитячий табір «Лісова пригода». Тому її архітектурне рішення, дизайн інтер'єру та емоційне оформлення мають повністю відповідати загальній тематиці закладу, бути максимально дружнім, зрозумілим, інтуїтивно навігаційним, інформативним та безпечним для всіх категорій відвідувачів, підкреслюючи турботу та увагу до кожного гостя та вихованця табору [30].

Для дитячого табору середньої місткості (40 місць) до складу цієї групи доцільно включити такі простори (табл. 2.2).

Таблиця 2.2. – Склад і площа приміщень приймально–вестибюльної групи

Назва приміщення	Орієнтовна площа, м ²	Функціональне призначення
Вестибюль / вхідна група	20	Перша зона входу до будівлі, зустріч гостей і батьків
Приймальня / рецепція	12	Реєстрація дітей, перевірка документів, координація доступу
Гардероб	10	Зберігання верхнього одягу, змінного взуття
Зона очікування	10	Комфортне перебування для батьків або відвідувачів
Санвузол для відвідувачів	6	Забезпечення гігієнічних умов для гостей
Комірка охорони / чергового	10	Контроль доступу, відеонагляд, запис руху сторонніх осіб
Загалом	68	

Дана таблиця охоплює планування вхідної групи табору, визначаючи необхідність 68 м² для розміщення вестибюля, рецепції, гардеробу, зони очікування, санвузла та посту охорони. Усі приміщення повинні бути розташовані компактно, логічно пов'язані та обладнані з урахуванням безбар'єрного доступу.

Функціональні особливості організації простору приймально-вестибюльної групи дитячого табору «Лісова пригода» мають бути ретельно продумані для забезпечення ефективної роботи, комфорту відвідувачів та створення позитивного першого враження [33].

Для оптимізації руху відвідувачів та підвищення функціональності приймально-вестибюльну групу доцільно чітко поділити на активну зону та пасивну зону:

- активна зона призначена для безпосереднього руху людей, включає в себе прохідні шляхи, зону реєстрації (рецепцію) та первинного контакту з персоналом. Її організація має забезпечувати вільний та зручний рух, мінімізувати перетинання потоків відвідувачів та сприяти швидкому вирішенню питань, пов'язаних з прибуттям, реєстрацією та отриманням первинної інформації;

- пасивна зона створюється для комфортного очікування, ознайомлення з інформацією та відпочинку. Вона включає в себе зручні місця

для сидіння (дивани, крісла), інформаційні стенди з розкладом заходів, правилами табору, контактною інформацією, а також може містити інтерактивні екрани або друковані матеріали з корисною інформацією про табір та його околиці. Таке функціональне зонування сприяє значному зменшенню скупчень людей, підвищує загальну ергономіку простору та робить перебування у приймально-вестибюльній групі більш комфортним та організованим [22].

Ефективна система навігації та орієнтування є критично важливою для того, щоб нові особи – діти, батьки, гості – могли легко та швидко зорієнтуватися у просторі табору. Для цього рекомендується застосування комплексу візуальних засобів:

1) зрозумілі та чіткі вказівники з назвами основних зон та об'єктів табору, виконані у єдиному стилі та розміщені на помітних місцях;

2) кольорове зонування окремих функціональних зон (наприклад, рецепція може бути виділена певним кольором, зона очікування – іншим), що полегшує візуальне сприйняття простору та запам'ятовування розташування ключових об'єктів;

3) розміщення інтерактивних сенсорних екранів або друкованих схем-планів табору у приймально-вестибюльній зоні, які надають детальну інформацію про розташування всіх будівель, зон активностей, медичного пункту, їдальні тощо, а також можуть містити інформацію про поточні заходи та розклад дня [20].

Забезпечення належного рівня прозорості та безпеки є важливими аспектами організації приймально-вестибюльної групи:

– використання зашкленених перегородок між стійкою рецепції та холлом або зоною очікування сприяє візуальному контролю за простором, підвищує відчуття відкритості та безпеки як для персоналу, так і для відвідувачів;

– встановлення сучасної системи відеоспостереження у ключових зонах приймально-вестибюльної групи та на прилеглих територіях значно підвищує рівень безпеки, дозволяє контролювати ситуацію в режимі реального часу та фіксувати можливі інциденти;

– застосування системи доступу по електронних перепустках або через постійне чергування відповідального працівника на вході дозволяє ефективно контролювати потік осіб, які потрапляють на територію табору, та запобігати несанкціонованому доступу [10].

2.1.2. Житлова

Житлова зона в структурі дитячого табору виконує фундаментальну роль, забезпечуючи комфортне, безпечне і сприятливе середовище для проживання дітей протягом усієї зміни. Вона є не лише місцем сну та відпочинку, а й простором соціалізації, дозвілля, іноді — психологічної реабілітації. Для табору «Лісові пригоди» передбачено п'ять житлових будиночків, кожен площею 150 м², що дає змогу оптимально організувати проживання для груп дітей віком від 7 до 15 років [26].

Житлова зона дитячого табору «Лісова пригода» ретельно спланована з метою забезпечення максимального комфорту, безпеки та сприятливих умов для відпочинку та проживання дітей. Вона складається з п'яти окремих, затишних будиночків, таке рішення має низку важливих переваг.

Розподіл дітей по окремих будиночках дозволяє значно зменшити кількість осіб, які одночасно перебувають в одному приміщенні, що сприяє більш спокійній атмосфері, зменшує ризик поширення інфекційних захворювань та забезпечує більший особистий простір для кожної дитини.

Окремі будиночки створюють зручні умови для формування невеликих загонів дітей, об'єднаних за віковими критеріями або статтю, що дозволяє більш ефективно організовувати виховну роботу, дозвілліві заходи та враховувати індивідуальні потреби кожної вікової групи або особливості спілкування між хлопчиками та дівчатками [35].

Окремі будівлі значно спрощують розробку та реалізацію планів евакуації у випадку надзвичайних ситуацій, забезпечуючи більш швидкий та безпечний вихід дітей. Крім того, таке розташування полегшує організацію прибирання,

дезінфекції та інших гігієнічних процедур у кожному будиночку окремо, підтримуючи високий рівень чистоти та санітарії.

Розташування житлових кімнат в окремих будівлях сприяє значному зниженню рівня шуму, що особливо важливо в нічний час для забезпечення повноцінного та спокійного сну дітей, який є запорукою їхнього гарного самопочуття та відновлення сил для активного проведення наступного дня [31].

Кожен з п'яти будиночків передбачає однотипну базову архітектурно-планувальну схему, що спрощує їхнє будівництво та обслуговування. Проте внутрішнє функціональне наповнення кімнат може дещо відрізнятися залежно від конкретних потреб та вікових особливостей дітей, які в них проживатимуть. Наприклад, для молодшої групи можуть бути передбачені менші ліжка та додаткові ігрові зони, а для старшої – більш функціональні меблі для навчання та особистих речей.

Загальна площа житлової зони становить 750 м² (5 будиночків × 150 м² кожен), що, згідно з розрахунками та санітарними нормами, дозволяє комфортно розмістити до 40 дітей, забезпечуючи достатню кількість спальних місць та особистого простору. Крім того, у кожному будиночку передбачені окремі кімнати для розміщення необхідного персоналу, такого як вихователі, які здійснюють постійний нагляд за дітьми, та чергові, що забезпечують безпеку та порядок у нічний час [23].

Кожен будиночок умовно ділиться на три зони (табл. 2.3).

Таблиця 2.3. – Склад і площа житлової групи приміщень

Спальна зона		
Приміщення	Орієнтовна площа, м ²	Призначення
Спальні кімнати (2–3 кімнати)	80	Розміщення дітей по 4-6 осіб у кімнаті
Кімната для вихователя	10	Проживання, спостереження, контроль
Побутова зона		
Санвузол (туалети, умивальники)	15	Гігієнічні процедури
Душова кімната	10	Щоденна особиста гігієна
Комірка для зберігання постелі	5	Підручний склад для змінної білизни
Загальна зона		
Кімната відпочинку / гурткова	25	Проведення бесід, ігор, тихих занять

Отже, ця таблиця, що описує спальну, побутову та загальну зони, демонструє мінімальні вимоги до життєдіяльності табору, забезпечуючи розміщення дітей, умови для гігієни та відпочинку.

Функціональні особливості житлової зони дитячого табору «Лісова пригода» ретельно продумані з метою забезпечення не лише безпечного та комфортного перебування дітей, але й створення сприятливого середовища для їхнього виховання та соціального розвитку [36].

Безпека дітей є абсолютним пріоритетом при організації житлової зони, тому передбачено комплекс заходів.

Кожен будиночок обов'язково обладнаний ефективним евакуаційним виходом, чітко позначеним та легкодоступним у випадку надзвичайної ситуації. У стратегічних місцях розміщені сертифіковані вогнегасники згідно з нормами пожежної безпеки. Встановлено сучасні датчики диму з автоматичною системою оповіщення, що забезпечують раннє виявлення задимлення та попередження про можливу пожежу. Регулярно проводяться інструктажі з персоналом та дітьми щодо правил пожежної безпеки та дій у випадку пожежі.

Для забезпечення безпеки дітей та запобігання несанкціонованому проникненню суворо заборонено перебування сторонніх осіб у житлових приміщеннях. Доступ до будиночків мають лише вихованці, закріплені за ними вихователі та черговий персонал. У нічний час входні двері будиночків зачиняються та контролюються черговими [34].

Кожна кімната забезпечена достатнім рівнем природного освітлення завдяки наявності вікон, розмір та кількість яких відповідають санітарним нормам. Крім того, передбачено ефективне штучне освітлення загального та індивідуального користування (наприклад, настільні лампи біля ліжок), а також нічний режим освітлення з приглушеним світлом для комфортного пересування вночі та створення сприятливих умов для сну.

Створення комфортних умов проживання є важливим фактором для повноцінного відпочинку та гарного самопочуття дітей:

У спальних приміщеннях забезпечується не більше 4–5 м² на одну дитину, що відповідає санітарним нормам та запобігає надмірній тісноті, забезпечуючи кожній дитині достатньо особистого простору.

У житлових приміщеннях підтримується комфортний температурний режим за допомогою системи централізованого або індивідуального обігріву в холодну пору року. Ефективна система вентиляції (природна через вікна та квартирки, а за потреби – примусова) забезпечує постійний приплив свіжого повітря та підтримання оптимального мікроклімату.

Для забезпечення спокійного сну та відпочинку дітей передбачена достатня звукоізоляція між окремими кімнатами та іншими приміщеннями будиночка, що мінімізує проникнення сторонніх шумів [44].

Житлова зона розглядається не лише як місце для сну, але й як важливий простір для виховного процесу. Перебуваючи разом у будиночку та кімнатах, діти вчаться важливих навичок життя в колективі, таких як взаємоповага, толерантність, вміння домовлятися та співпрацювати. Вони засвоюють необхідність дотримання встановленого режиму дня, правил спільного проживання та особистої гігієни. Спільне підтримання чистоти та порядку у кімнатах та будиночку сприяє формуванню відповідальності за спільне майно та оточуюче середовище. Піклування про молодших або слабших товаришів виховує емпатію та взаємодопомогу.

Вихователі активно використовують спільне проживання дітей як ефективний майданчик для формування комунікаційних навичок, організації спільних ігор та бесід, спрямованих на згуртування колективу та створення дружньої атмосфери. Через особистий приклад та спеціально організовані ситуації вихователі сприяють розвитку відповідальності кожної дитини за свої вчинки та за благополуччя колективу в цілому. Житлова зона стає простором, де діти не лише відпочивають, але й активно навчаються важливих соціальних норм та цінностей [47].

Житлова зона табору «Лісові пригоди», сформована з п'яти будиночків по 150 м², є ефективною та безпечною моделлю розміщення дітей у літньому

оздоровчому закладі. Зонування кожного будинку дозволяє забезпечити високий рівень гігієни, організованості, безпеки й психологічного комфорту [37].

2.1.3. Для надання побутових послуг, дозвілєво – анімаційна, спортивно – оздоровча

Побутова інфраструктура дитячого табору "Лісова пригода" спроектована з метою забезпечення комфортного, безпечного та гігієнічного перебування кожної дитини та члена персоналу. Вона включає в себе ряд спеціалізованих об'єктів, розміщених з урахуванням зручності доступу та функціональної необхідності, які наведені у таблиці 2.4.

Душові та туалети – 100 м².

Цей санітарно-гігієнічний об'єкт є критично важливим для забезпечення базових гігієнічних потреб усіх учасників табірної життя – як дітей, так і персоналу. З метою дотримання особистого простору та гігієнічних норм, душові та туалети розміщуються в окремій будівлі, ретельно спроектованій з урахуванням чіткого розділення потоків відвідувачів за статтю, що забезпечує комфорт та приватність для кожної дитини.

Функціональні особливості:

– окремі та повністю ізольовані блоки для хлопців і дівчат, що включають достатню кількість туалетних кабінок та умивальників, обладнаних індивідуальними гігієнічними засобами.

– забезпечення мінімум 1 душової кабіни на кожні 8–10 осіб, що дозволяє уникнути черг та забезпечити своєчасне прийняття гігієнічних процедур кожною дитиною. Душові кабіни обладнані регуляторами температури води для забезпечення комфорту.

– гарантоване постійне постачання гарячої води протягом визначеного часу, ефективна система вентиляції для підтримання оптимального мікроклімату та запобігання утворенню вологи, а також використання антиковзкого покриття на підлозі для мінімізації ризику травмування.

– забезпечення зручного та швидкого доступу з житлової зони через обладнані та освітлені пішохідні доріжки, що мінімізує час на переміщення та робить відвідування гігієнічного блоку максимально комфортним [40].

Медичний пункт – 50 м².

Медичний пункт є ключовим елементом інфраструктури табору, призначеним для надання невідкладної першої медичної допомоги у разі травм чи раптового погіршення стану здоров'я, проведення планового щоденного огляду дітей для своєчасного виявлення можливих проблем зі здоров'ям, а також організації тимчасової ізоляції хворих дітей з метою запобігання поширенню інфекційних захворювань.

Склад приміщень:

1) кабінет фельдшера (лікаря). Основне робоче приміщення медичного працівника, обладнане необхідними меблями для огляду, кушеткою, столиком для медичних інструментів та ведення медичної документації.

2) ізолятор на 1–2 місця. Окреме, добре вентилязоване приміщення, обладнане ліжками та необхідними зручностями для тимчасового перебування хворих дітей під наглядом медичного персоналу.

3) Санвузол. Окрема гігієнічна кімната для потреб медичного пункту та ізолятора, обладнана умивальником та туалетом.

4) міні-аптека з холодильником. Спеціально обладнане місце для безпечного зберігання необхідного запасу медикаментів, перев'язувальних матеріалів та інших медичних засобів, включаючи холодильник для зберігання препаратів, що потребують особливих температурних умов [32].

Складське приміщення – 80 м².

Складське приміщення відіграє важливу роль у забезпеченні безперебійного функціонування табору, оскільки призначене для централізованого та організованого зберігання різноманітного інвентарю та спорядження, необхідного для проведення активностей та забезпечення побутових потреб, а також запасу побутових і господарських матеріалів.

Функції:

– забезпечення належних умов для збереження сезонного обладнання, такого як спортивний інвентар для літніх видів спорту, обладнання для водних розваг (за наявності) та іншого приладдя, що використовується лише в певний період року;

– надання зручного та організованого місця для зберігання табірної анімаційної техніки, включаючи намети для туристичних походів, різноманітний реквізит для ігор та вистав, сценічні костюми, а також тимчасові меблі для проведення заходів на відкритому повітрі;

– виділення окремої, чітко позначеної та безпечної зони для зберігання мийних і дезінфікуючих засобів, з обмеженим доступом для дітей та дотриманням усіх вимог щодо їхнього зберігання та використання.

Дозвіллево-анімаційна зона дитячого табору «Лісова пригода» є ключовим простором для організації змістовного, цікавого та різноманітного дозвілля дітей, сприяння їхній соціалізації, творчому розвитку та отриманню позитивних емоцій від перебування в таборі. Ця зона включає в себе як стаціонарні об'єкти, так і мобільні елементи для проведення різноманітних активностей [39].

Вогнищева зона – 100 м².

Вогнищева зона є серцем вечірнього життя табору, спеціально обладнаним простором, призначеним для проведення різноманітних вечірніх заходів, інтерактивних програм, камерних концертів, тематичних зустрічей, бесід та традиційних посиденьок біля живого вогню. Це місце сприяє створенню особливої атмосфери єднання, спілкування та обміну враженнями між дітьми та вихователями.

Характеристики:

– кругла або овальна форма відкритого майданчика, що забезпечує зручне розташування глядачів навколо центральної зони та сприяє кращій видимості. Розміри майданчика розраховані на одночасне комфортне розміщення всіх вихованців табору;

– розташування по периметру майданчика стаціонарних лавок або природних елементів, таких як оброблені колоди, що забезпечують достатню

кількість сидячих місць – орієнтовно на 40–60 осіб, залежно від загальної кількості дітей у таборі;

– спеціально облаштоване та безпечне місце для розведення вогнища, що включає обкладений камінням майданчик або металеву конструкцію, яка мінімізує ризик поширення вогню та забезпечує безпеку під час його горіння. Поруч передбачено місце для зберігання дров та інвентарю для догляду за вогнищем;

– наявність елементів освітлення (наприклад, ліхтарі на стовпах або гірлянди), що дозволяють використовувати вогнищеву зону як своєрідний «польовий клуб» у вечірній час, створюючи затишну та дружню атмосферу для спілкування, ігор та творчих виступів [45].

Анімаційні активності.

Для забезпечення різноманітного та насиченого дозвілля дітей, до дозвіллево-анімаційної зони також входять мобільні майданчики та зони для проведення різноманітних ігор, захоплюючих квестів, пізнавальних та творчих майстер-класів. Ці елементи можуть гнучко розміщуватися поблизу головної алеї табору, на спеціально обладнаних майданчиках або у рекреаційній зоні, розташованій між житловими корпусами, залежно від характеру запланованої активності та погодних умов.

Для забезпечення якісного проведення анімаційних заходів та майстер-класів передбачено наявність різноманітного інвентарю, включаючи різноманітні настільні ігри для інтелектуального дозвілля, мольберти, фарби, олівці та інші матеріали для творчості, різноманітний реквізит для організації сценок, театралізованих вистав та конкурсів, а також тематичні костюми для створення особливої атмосфери під час проведення тематичних днів та свят. Мобільність цього інвентарю дозволяє оперативно організовувати активності в різних точках табору.

Спортивно-оздоровча інфраструктура дитячого табору «Лісова пригода» є невід’ємною складовою концепції активного відпочинку та спрямована на забезпечення можливостей для різноманітної фізичної активності дітей,

зміцнення їхнього здоров'я, розвитку спритності, витривалості та командного духу [17].

Спортивний майданчик – 200 м².

Спортивний майданчик є центральною зоною для організації різноманітних форм фізичної активності дітей протягом усього дня. Його розміри та обладнання дозволяють проводити як організовані заходи, так і самостійні ігри.

Функції локації:

– забезпечення простору для командних ігор з м'ячем, таких як футбол, волейбол, піонербол та інші рухливі ігри, що сприяють розвитку спритності, координації, швидкості реакції та навичок командної взаємодії. На майданчику передбачена розмітка для різних видів спорту та встановлені відповідні спортивні ворота та сітки;

– використання майданчика для проведення ранкової зарядки, яка є важливою складовою здорового способу життя та допомагає дітям прокинутися та підготуватися до активного дня, а також для організації різноманітних спортивних змагань, естафет та веселих стартів, що сприяють розвитку здорової конкуренції та спортивного духу;

– надання можливості для проведення секційних занять з різних видів спорту та фізичної культури під керівництвом інструкторів, що дозволяє дітям поглибити свої знання та навички в обраному виді спорту;

– забезпечення можливої часткової тінізації частини майданчика за допомогою навісів або природних елементів (наприклад, розлогих дерев) для створення комфортніших умов для занять у спекотний літній період та запобігання перегріванню дітей під час активних ігор [49].

Поверхня спортивного майданчика має безпечне та травмозахисне гумове покриття або якісний утрамбований пісок, що амортизує удари під час падінь та зменшує ризик травмування. Майданчик обов'язково обладнаний огороженням по периметру для запобігання вибіганню м'яча за межі ігрової зони та підвищення безпеки дітей. За наявності фінансової можливості, передбачається

встановлення стаціонарного навісу над частиною майданчика для забезпечення можливості занять під час дощу або спеки [38].

Канатний парк – 300 м².

Канатний парк є сучасним та захоплюючим атракціоном, спрямованим на розвиток у дітей важливих фізичних якостей, таких як координація рухів, витривалість, спритність, сила, а також навичок подолання страху висоти та командної взаємодії при проходженні етапів разом з іншими учасниками.

Структура:

1) канатний парк включає кілька рівнів складності, що дозволяє брати участь у ньому дітям різного віку та рівня фізичної підготовки. Нижчі рівні призначені для молодших дітей та початківців, а вищі – для старших та більш досвідчених учасників, забезпечуючи поступове зростання складності випробувань;

2) конструкція парку складається з різноманітних підвісних елементів, таких як мотузкові сходи, хиткі містки, колоди, ліани, тарзанки та інші перешкоди, розташовані на різній висоті між міцними опорами (деревами або спеціальними стовпами);

3) обов'язковим є використання сертифікованого страховочного спорядження, що включає індивідуальні обов'язки, карабіни та системи блокування, а також захисних шоломів для кожного учасника. Проходження трас здійснюється під постійним наглядом кваліфікованих інструкторів, які проводять інструктаж з техніки безпеки, контролюють правильність використання спорядження та надають необхідну допомогу під час проходження маршрутів [42].

4) Запропонований перелік додаткових приміщень, таких як душові, медпункт, склади, вогнищева зона, спортивний та канатний парки, кінозал та SPA/фітнес-центр, підкреслює орієнтацію табору на всебічний розвиток та оздоровлення дітей, включаючи як гігієнічні та безпекові аспекти, так і активний відпочинок та розваги.

Таблиця 2.4. – Склад і площі приміщень побутового обслуговування, дозвіллево – анімаційних спортивно – оздоровчих послуг

Назва групи приміщень	Площа, м ²
Душові та туалети	100
Медпункт	50
Складські приміщення	80
Вогнищева зона	100
Спортивний майданчик	200
Канатний парк	300
Кінозал, актова зала, гуртки	100
СПА, фітнес, велнес	100

Функціонально-просторове вирішення табору «Лісові пригоди» передбачає збалансований підхід до організації побутової, дозвіллевої та спортивної інфраструктури. Розміщення об'єктів загальною площею 1030 м² забезпечує всі базові та рекреаційні потреби дітей, відповідає вимогам санітарно-гігієнічних норм, а також сприяє гармонійному розвитку особистості.

Комплексний підхід до планування гарантує функціональну гнучкість, безпеку, комфорт і яскраві емоції для дітей протягом табірної зміни [27].

2.2. Групи приміщень Бек Офіс

2.2.1. Адміністративна

У сучасному дитячому таборі адміністративно-господарська діяльність відіграє ключову роль у забезпеченні безперебійного функціонування всіх процесів — від харчування й обслуговування до кадрової роботи та внутрішнього контролю. Центром цієї діяльності є Бек Офіс (Back Office) — група приміщень, що не є публічними та не взаємодіють безпосередньо з дітьми, але забезпечують життєдіяльність закладу.

Бек Офіс дитячого табору «Лісова пригода» є ключовою службовою частиною його адміністративної та технічної інфраструктури, яка, не будучи безпосередньо призначеною для взаємодії з дітьми та їхніми батьками, відіграє вирішальну роль у забезпеченні ефективного та безперебійного функціонування

всіх аспектів життєдіяльності табору. Основні функції Бек Офісу спрямовані на підтримку операційних процесів, управління ресурсами та забезпечення належних умов для комфортного та безпечного перебування дітей і персоналу:

– управління персоналом і складанням розкладу включає в себе комплекс завдань, пов'язаних з наймом, навчанням, розподілом обов'язків, обліком робочого часу та складанням графіків роботи всього персоналу табору – від адміністративного керівництва та вихователів до технічних працівників та кухарів. Ефективне управління персоналом є запорукою якісного надання послуг та злагодженої роботи всіх підрозділів [32];

– документальний облік та діловодство охоплюють ведення всієї необхідної документації табору, включаючи особові справи дітей, договори з батьками, медичні записи, журнали обліку, внутрішні розпорядження, протоколи та інші офіційні документи, що забезпечують правове регулювання діяльності табору та облік усіх важливих подій;

– контроль за харчуванням, закупівлями та господарським забезпеченням є критично важливим для забезпечення якісного харчування дітей, своєчасного поповнення необхідних матеріальних ресурсів та підтримання належного стану всієї інфраструктури табору. Бек Офіс здійснює контроль за складанням меню, закупівлею продуктів харчування, їхнім зберіганням та приготуванням, а також відповідає за своєчасне придбання та облік господарського інвентарю, обладнання та інших необхідних матеріалів;

– ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності забезпечує прозоре та ефективне управління фінансовими ресурсами табору, включаючи облік доходів і витрат, нарахування заробітної плати, складання фінансових звітів та виконання інших фінансових операцій відповідно до чинного законодавства;

– координація безпеки та логістики включає в себе розробку та впровадження заходів з безпеки на території табору, контроль за їхнім дотриманням, координацію транспортного забезпечення (наприклад, при організації екскурсій або трансферів), а також планування та оптимізацію

внутрішньої логістики для забезпечення ефективного переміщення людей та матеріальних ресурсів [41].

На відміну від Фронт Офісу, який є публічною зоною та включає вестибюль, рецепцію та інші приміщення для безпосереднього прийому та обслуговування відвідувачів, Бек Офіс розміщується в непублічній, службовій зоні табору, часто в окремому крилі адміністративної будівлі або в спеціально відведених приміщеннях, доступ до яких обмежений для сторонніх осіб та призначений виключно для уповноваженого персоналу. Таке відокремлення забезпечує конфіденційність службової інформації та сприяє більш зосередженій роботі адміністративного та технічного персоналу [47]. Приміщення та їх площі, а також ключові функції Бек Офісу наведені у таблиці 2.5. і 2.6. відповідно.

Таблиця 2.5. – Склад і площа приміщень Бек Офісу

Назва приміщення	Орієнтовна площа, м ²	Функціональне призначення
Кабінет директора	15–18	Керівництво всією діяльністю табору
Кабінет адміністратора зміни	10–12	Оперативне управління, графіки, контроль чергувань
Бухгалтерія / фінансовий відділ	12–15	Розрахунки, звітність, оплата праці
Господарський кабінет / інтендант	10	Облік інвентарю, закупівлі, видача матеріалів
Архів / склад документації	6	Зберігання обов'язкової документації
Серверна / технічне приміщення	4	Комунікації, ІТ-обладнання
Кімната для персоналу (перерви)	10–15	Відпочинок, харчування, роздягальня співробітників
Санвузол для персоналу	4	Побутові потреби співробітників
Загалом	75	

Отже, загальна площа складу приміщень Бек Офісу складає 75 м².

Таблиця 2.6. – Ключові функції Бек Офісу

Напрямок	Короткий опис
Адміністративне управління	Розпорядження, кадровий облік, планування зміни
Фінанси та звітність	Контроль бюджету табору, щоденна звітність
Матеріально-технічне забезпечення	Зберігання і розподіл ресурсів (постіль, канцелярія тощо)
Комунікація з постачальниками	Закупівля харчів, побутових товарів
Контроль дотримання санітарних норм	Співпраця з кухнею, медичним пунктом

Таким чином, Бек Офіс є критично важливою складовою інфраструктури дитячого табору, забезпечуючи стійке функціонування всіх внутрішніх процесів, при цьому залишаючись «невидимою» для учасників освітньо-виховного процесу. Раціональна організація приміщень, ефективне зонування та забезпечення комунікацій створюють основу для безпечного, організованого та результативного табірної сезону [34].

Адміністративна частина дитячого табору «Лісова пригода» є його центральним управлінським ядром, що виконує функцію своєрідного мозкового центру, який забезпечує злагоджену, ефективну та скоординовану роботу абсолютно всіх структурних підрозділів та напрямків діяльності табору – починаючи від організації побуту в житлових будиночках та надання медичної допомоги в медичному пункті й закінчуючи розробкою та реалізацією насиченої анімаційної програми та забезпеченням безпеки на всій території.

Саме адміністративна частина несе повну відповідальність за стратегічне та оперативне планування діяльності табору, здійснення постійного контролю за виконанням поставлених завдань, забезпечення всебічної безпеки дітей та персоналу, розробку та реалізацію ефективної кадрової політики, налагодження та підтримку постійної та конструктивної комунікації з батьками вихованців, а також за офіційну взаємодію з зовнішніми підрядниками, представниками контролюючих державних органів та широкою громадськістю [54].

У контексті дитячого табору адміністративна частина виконує значно більше, ніж просто формальне забезпечення порядку та дотримання встановлених правил. Вона активно створює та підтримує сприятливе середовище довіри, де як діти, так і персонал почувуються захищеними та впевненими, забезпечує передбачуваність у всіх аспектах табірної життя – від розкладу дня до організації заходів, та гарантує необхідну стабільність у функціонуванні всіх систем та процесів. Саме така атмосфера є життєво необхідною для емоційного комфорту дітей, їхнього успішного розвитку та позитивного досвіду перебування в таборі, а також для ефективної та злагодженої роботи всього персоналу, що є запорукою високої якості надання послуг та досягнення основних цілей табору «Лісова пригода» [46].

Основними та ключовими завданнями адміністративної частини дитячого табору «Лісова пригода» є забезпечення ефективного управління всіма аспектами його діяльності та створення оптимальних умов для безпечного, комфортного та змістовного перебування дітей і роботи персоналу:

– координація злагодженої роботи всіх служб табору є одним з найважливіших завдань адміністрації. Це включає в себе забезпечення чіткої взаємодії між службою харчування, анімаційною командою, охороною, медичним пунктом, службою прибирання та іншими підрозділами для забезпечення безперебійного функціонування всіх процесів та якісного надання послуг. Адміністрація розробляє та контролює виконання графіків, процедур та інструкцій для кожної служби;

– ефективне управління персоналом охоплює широкий спектр завдань, включаючи складання оптимальних графіків роботи, точне та своєчасне нарахування заробітної плати, організацію проведення атестації для оцінки кваліфікації працівників, а також планування та проведення необхідного навчання та підвищення кваліфікації персоналу для забезпечення високого професійного рівня та якості роботи [43];

– організація внутрішнього розпорядку та забезпечення чіткої звітності передбачає розробку та впровадження правил внутрішнього розпорядку для дітей та персоналу, ведення всієї необхідної документації (наказів, протоколів, журналів обліку), а також забезпечення своєчасної та достовірної звітності про діяльність табору перед відповідними органами та керівництвом;

– підтримання постійної та ефективної комунікації з батьками та опікунами є важливим аспектом роботи адміністрації для забезпечення їхньої обізнаності та спокою. Це включає організацію роботи телефонних ліній та електронної пошти для оперативного зв'язку, а також, за необхідності, забезпечення щоденної або періодичної звітності про діяльність дітей, їхній стан здоров'я та участь у заходах табору [34];

– ведення прозорої та ефективної фінансової діяльності включає в себе ретельний облік усіх коштів, контроль за витратами, здійснення своєчасних та

обґрунтованих закупівель необхідних товарів та послуг, а також ведення бухгалтерського обліку відповідно до чинного законодавства;

– забезпечення високого рівня внутрішньої безпеки є безумовним пріоритетом. Адміністрація відповідає за організацію ефективного пропускного режиму на територію табору, забезпечення функціонування системи відеоспостереження, а також розробку та впровадження чітких алгоритмів дій у випадку виникнення надзвичайних ситуацій та проведення відповідних навчань з персоналом [48].

Ретельний контроль за санітарним станом та дотриманням усіх встановлених норм здійснюється у тісній співпраці з медичним пунктом, службою харчування та прибиральним персоналом. Адміністрація забезпечує виконання санітарних правил у житлових приміщеннях, місцях загального користування, на кухні та на всій території табору, а також контролює якість прибирання та дезінфекції.

Структура адміністративної частини дитячого табору «Лісова пригода» ретельно спланована для забезпечення ефективного виконання всіх управлінських функцій та створення оптимальних умов для роботи адміністративного персоналу [50].

Адміністративна частина розміщується в окремому, зручно розташованому крилі головного корпусу або в окремій адміністративній будівлі, що забезпечує ізоляцію від основних дитячих зон, але водночас легкий доступ до всіх необхідних служб та об'єктів табору. Вона включає в себе ряд функціональних приміщень.

Кабінет директора (15–20 м²).

Цей кабінет є центром стратегічного управління всією діяльністю дитячого табору «Лісова пригода». Тут приймаються ключові стратегічні рішення щодо розвитку та функціонування закладу, проводяться важливі зустрічі з представниками контролюючих інспекцій, потенційними постачальниками товарів та послуг, а також з батьками вихованців для вирішення важливих питань та налагодження партнерських відносин. Кабінет директора обладнаний

необхідними меблями для роботи та проведення нарад, засобами зв'язку та доступу до інформаційних ресурсів [55].

Кабінет адміністратора зміни (10–15 м²).

Цей кабінет є оперативним центром управління всіма процесами, що відбуваються в межах кожної табірної зміни. Адміністратор зміни відповідає за ведення точного обліку перебування дітей, контроль за чітким дотриманням встановленого режиму дня, оперативну координацію роботи вихователів, керівників гуртків та секцій, а також співпрацює зі службою охорони для забезпечення безпеки. Кабінет обладнаний робочим столом, засобами зв'язку, необхідною документацією та інформаційними матеріалами [52].

Бухгалтерія (12–15 м²).

У цьому приміщенні здійснюється весь комплекс робіт, пов'язаних з веденням фінансового обліку та звітності табору. Бухгалтерія проводить нарахування заробітної плати всьому персоналу, контролює всі фінансові витрати та надходження, формує необхідну бухгалтерську та статистичну звітність, а також веде облік витратних матеріалів, продуктів харчування та інших товарно-матеріальних цінностей. Кабінет обладнаний комп'ютерною технікою зі спеціалізованим програмним забезпеченням, сейфом для зберігання фінансових документів та необхідними меблями [37].

Кадрова служба (суміщена з бухгалтерією — 8–10 м²).

Залежно від розміру та штатної структури табору, кадрова служба може бути окремим підрозділом або її функції може виконувати один із співробітників бухгалтерії. Основними завданнями кадрової служби є підбір кваліфікованих кадрів, оформлення трудових договорів та контрактів з персоналом, ведення реєстру медичних довідок працівників, підготовка внутрішніх наказів та розпоряджень, а також облік особового складу та ведення особових справ працівників. Кабінет обладнаний необхідною офісною технікою та меблями для роботи з документами [56].

Господарська кімната / кабінет інтенданта (10–12 м²).

Цей підрозділ відповідає за матеріально-технічне забезпечення всієї діяльності табору. Тут здійснюється облік, зберігання та видача різноманітного

інвентарю (постільна білизна, меблі, посуд), спортивного інвентарю, обладнання для анімаційних заходів, а також контроль за їхнім належним станом та своєчасним ремонтом або заміною. Кабінет обладнаний стелажами, шафами для зберігання та робочим місцем для інтенданта [14].

Архів / кімната документації (6 м²).

Це спеціально обладнане приміщення призначене для безпечного та систематизованого зберігання офіційної документації табору, термін зберігання якої ще не минув. Тут зберігаються журнали проведення інструктажів з безпеки, акти перевірок контролюючих органів, різноманітні звіти про діяльність табору, таблиці обліку робочого часу персоналу та інші важливі документи. Приміщення обладнане стелажами та шафами з належними умовами зберігання документів [31].

Технічне приміщення (4–6 м²).

Це невелике службове приміщення, в якому може розміщуватися важливе технічне обладнання, що забезпечує функціонування інформаційної та комунікаційної інфраструктури табору, а саме: серверне обладнання, вузол управління системою відеоспостереження, обладнання пожежної сигналізації, комутатори та роутери для забезпечення доступу до мережі Інтернет та внутрішньої мережі табору. Доступ до цього приміщення має бути обмеженим для неавторизованого персоналу.

Санітарно-побутові приміщення.

Для забезпечення комфортних умов праці адміністративного персоналу в адміністративній частині передбачені окремі санвузол для персоналу (4–6 м²), обладнаний умивальником, туалетом та необхідними гігієнічними засобами, а також невелика мінізона відпочинку персоналу або кімната для нарад (10–15 м²), де співробітники можуть відпочити під час перерви, провести невеликі оперативні наради або обговорити поточні питання у неформальній обстановці.

Для забезпечення ефективної та безперебійної роботи адміністративної частини дитячого табору «Лісова пригода» необхідно передбачити її належне базове офісне оснащення, що відповідає сучасним вимогам до організації управлінської діяльності.

2.2.2. Господарська та виробничо – побутова

Ефективне функціонування дитячого табору неможливе без організованої та продуманої господарсько–побутової інфраструктури, яка забезпечує життєздатність усіх інших служб: кухні, житлового сектору, анімаційної зони, санітарії та безпеки. Цей блок табору не є публічним, проте його робота безпосередньо впливає на комфорт, гігієну та якість перебування дітей у закладі.

Основні завдання цього важливого функціонального блоку – Господарської та виробничо-побутової частини дитячого табору «Лісова пригода» – спрямовані на забезпечення належного рівня комфорту, гігієни та безперебійного функціонування всіх життєво важливих систем та процесів, необхідних для повноцінного перебування дітей та ефективної роботи персоналу:

Забезпечення комплексного обслуговування побутових потреб включає в себе організацію регулярного та якісного прибирання всіх приміщень та території табору, включаючи житлові корпуси, місця загального користування, адміністративні будівлі та спортивні майданчики; забезпечення своєчасної прання, сушки та належного зберігання постільної білизни, рушників та спецодягу персоналу; а також централізоване зберігання всього необхідного побутового інвентарю (пилососи, швабри, відра тощо) та забезпечення його справності [53].

Ефективне управління запасами є ключовим для безперебійного забезпечення табору всіма необхідними матеріалами. Цей блок відповідає за належне зберігання достатніх запасів чистої постільної білизни, індивідуальних засобів гігієни для дітей та персоналу, миючих та дезінфікуючих засобів для підтримання чистоти, а також різноманітного господарського приладдя (інструменти, лампочки, сантехнічні матеріали тощо), забезпечуючи їхній облік та своєчасне поповнення.

Організація та контроль за функціонуванням комунальних процесів є критично важливим для забезпечення базових потреб та комфорту. Цей блок

відповідає за безперебійне забезпечення табору електропостачанням, стабільним водопостачанням (включаючи гарячу та холодну воду), ефективною роботою системи вентиляції у всіх приміщеннях, а також за контроль за раціональним використанням енергоресурсів [68].

Забезпечення поточного технічного обслуговування будівель і споруд табору є необхідним для підтримання їхнього належного стану та запобігання виникненню аварійних ситуацій. Цей блок відповідає за проведення дрібних ремонтних робіт, усунення незначних несправностей, контроль за станом покрівлі, вікон, дверей, сантехнічного обладнання та інших елементів інфраструктури табору.

Створення належних умов для працівників є важливим аспектом забезпечення ефективної роботи персоналу. Цей блок відповідає за обладнання та підтримання в належному стані приміщень для перевдягання персоналу, забезпечення можливостей для дотримання особистої гігієни (душові, туалети для персоналу), а також, за можливості, організацію невеликої зони для харчування та відпочинку працівників [57].

Організація системи вивезення сміття та тимчасового зберігання відходів є важливим аспектом підтримання чистоти та екологічної безпеки на території табору. Цей блок відповідає за встановлення достатньої кількості контейнерів для роздільного збору сміття (за можливості), організацію регулярного вивезення накопичених відходів спеціалізованими службами та забезпечення належних умов для їхнього тимчасового зберігання до моменту вивезення.

Ефективна організація праці допоміжного персоналу є ключовим для забезпечення якісного виконання всіх господарських та побутових завдань.

Цей блок відповідає за розподіл обов'язків, складання графіків роботи, контроль за якістю виконання завдань прибиральниками, працівниками складу, охоронцями, пралею та іншим допоміжним персоналом, а також за забезпечення їх необхідним інвентарем та обладнанням [70].

Групу приміщень господарсько-виробничої частини та їх площі подано у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7. – Склад приміщень господарсько–виробничої частини

Назва приміщення або зони	Орієнтовна площа, м ²	Призначення
Склад господарського інвентарю	15	Зберігання інвентарю: віники, швабри, миючі засоби, баки
Постірочна / пральня	15	Прання, сушка рушників, постільної білизни
Гладильна / приміщення для сортування	8	Гладіння, складання, маркування
Комора для побутової хімії	6	Закрите зберігання засобів для чищення, дезінфекції
Комора інвентаря для анімації / спорту	10	М'ячі, скакалки, настільні ігри, реквізит
Ремонтна майстерня / технічна зона	10	Поточні ремонти, зберігання інструменту
Санвузол персоналу	4	Гігієнічні потреби господарських працівників
Кімната для персоналу	10	Перевдягання, обід, короткий відпочинок
для тимчасового	6	Сміттєві баки з вентиляцією (закритого типу)
Загалом	90	

Основне обладнання господарської та виробничо-побутової частини дитячого табору «Лісова пригода» підбирається з урахуванням обсягів робіт, кількості дітей та персоналу, а також вимог безпеки та гігієни:

– для забезпечення ефективної обробки великої кількості білизни передбачається наявність пральної машини, яка може бути як побутового, так і промислового типу залежно від завантаженості та потреб табору. Промислові моделі відрізняються більшою продуктивністю та зносостійкістю;

– для швидкого та якісного висушування випраної білизни необхідно передбачити сушарку барабанного типу або спеціально обладнане сушильне приміщення з ефективною системою вентиляції, що дозволить оперативно підготувати чисту білизну для використання;

– для забезпечення належного вигляду постільної білизни, рушників та спецодягу персоналу необхідна праска та зручна прасувальна дошка, а для великих обсягів прасування може бути використаний продуктивний прасувальний каток [47];

- для забезпечення ефективного та якісного прибирання всіх приміщень та території табору необхідні зручні та функціональні візки для прибирання, обладнані всім необхідним інвентарем та засобами;
- для організованого та компактного зберігання чистої та використаної білизни, засобів гігієни, миючих засобів та іншого господарського приладдя використовуються міцні та гігієнічні стелажі, шафи та пластикові контейнери, що забезпечують легкий доступ та належні умови зберігання;
- для виконання щоденних господарських завдань та підтримання чистоти необхідний базовий господарський інвентар, що включає різноманітні відра, швабри, щітки, ганчірки, совки та інший ручний інструмент;
- для проведення дрібних ремонтних робіт та усунення невеликих несправностей необхідно мати набір базових інструментів для ремонту, таких як дріль, набір викруток, плоскогубці, молоток, ключі та інші необхідні приладдя;
- для забезпечення можливості прибирання та дотримання гігієни в господарських приміщеннях необхідно передбачити наявність мийок з підведеною водою та обладнаної системи каналізації, а також ефективної системи вентиляції для підтримання належного мікроклімату [58];
- для забезпечення пожежної безпеки господарські та виробничо-побутові приміщення повинні бути обладнані сучасною системою пожежогасіння (наприклад, вогнегасники, спринклерна система) та укомплектованими протипожежними щитами з необхідним інвентарем (лопати, багри, відра з піском).

2.3. Сервіс

Сервісна частина дитячого табору — це сукупність обслуговуючих служб і приміщень, які забезпечують побутовий комфорт, особисту гігієну, безпечні умови проживання та дозвілля дітей. Її ефективне функціонування прямо впливає на рівень задоволення учасників відпочинку, якість дозвілля та репутацію закладу.

Основні завдання сервісної частини дитячого табору «Лісова пригода» є комплексними та спрямовані на створення максимально комфортних, безпечних та сприятливих умов для всебічного розвитку та повноцінного відпочинку кожної дитини, а також забезпечення ефективної роботи персоналу, що безпосередньо взаємодіє з дітьми.

Забезпечення належних побутових умов проживання включає в себе підтримання в чистоті та справності всіх санітарно-гігієнічних приміщень (туалетів, умивальників), забезпечення функціонування душових з гарячою та холодною водою, надання можливостей для прання та сушки особистих речей (організація пральень або надання відповідних послуг), а також облаштування зручних та безпечних гардеробних або індивідуальних місць для зберігання одягу та взуття [60].

Організація змістовного дозвілля та якісної анімації передбачає створення та функціонування різноманітних просторів для активного та пасивного відпочинку, таких як ігрові кімнати з настільними іграми та розвиваючими матеріалами, багатофункціональні клубні приміщення для проведення гурткових занять, творчих майстерень та перегляду фільмів, обладнана сцена для виступів та концертів, а також організація роботи різноманітних гуртків та секцій за інтересами дітей.

Забезпечення кваліфікованого медичного догляду та першої допомоги є критично важливим для збереження здоров'я дітей. Це включає функціонування обладнаного медичного пункту для надання первинної медичної допомоги, проведення оглядів та консультацій, а також наявність ізолятора для тимчасової ізоляції дітей з ознаками захворювань з метою запобігання поширенню інфекцій.

Гарантування безпечного перебування дітей на всій території табору є безумовним пріоритетом. Це досягається шляхом забезпечення належного рівня освітлення в темний час доби, облаштування надійної огороження по периметру території, створення чітко визначених зон для зборів у випадку надзвичайних ситуацій, а також постійного контролю за безпекою з боку кваліфікованого персоналу та, за потреби, систем відеоспостереження [61].

Налагодження ефективних гігієнічних та інформаційних сервісів спрямоване на забезпечення комфорту та обізнаності дітей та персоналу. Це включає забезпечення доступу до питної води, наявність достатньої кількості сміттєвих контейнерів та їх регулярне очищення, надання інформації про розклад дня, правила поведінки в таборі, заплановані заходи та контактні дані адміністрації через інформаційні стенди, оголошення та інші доступні засоби комунікації.

Сервісні приміщення дитячого табору «Лісова пригода» логічно поділяються на кілька функціональних категорій, що відповідають основним потребам дітей та персоналу: побутові, гігієнічні, медичні та рекреаційно-анімаційні. Для забезпечення якісного обслуговування та комфортного перебування орієнтовно 40–60 дітей, спроектовано склад сервісної частини, який наведений у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8. – Склад і площа сервісної частини

Назва зони / приміщення	Площа, м ²	Призначення
Душові кабінки	40	Особиста гігієна дітей (роздільно за статтю)
Туалети	30	Санітарні потреби (роздільно)
Умивальні		
Пральні кімнати або білизняна	10	За потреби — ручне або машинне прання
Гардеробні / шафки для речей	15	Зберігання особистих речей, змінного взуття
Медичний пункт	50	Надання першої допомоги, ізолятор, маніпуляційна
Клубна кімната / зал	50	Проведення гуртків, зборів, ігор
Ігрова кімната / кімната релаксації	30	Настільні ігри, перегляд фільмів, відпочинок
Інформаційний стенд / табло	–	Розклад, повідомлення, карта табору
Приміщення для зберігання реквізиту	10	Анімаційний інвентар, костюми, матеріали для гуртків
Загалом	255	

Дана таблиця деталізує допоміжні приміщення табору, підкреслюючи значну площу (255 м²) для гігієни (душові, туалети, умивальники), зберігання речей та білизни, медичного обслуговування, а також для організації дозвілля та зберігання інвентарю.

Інтеграція сервісної частини в загальну структуру табору є ключовим аспектом при проектуванні дитячого табору «Лісова пригода», оскільки раціональне просторове розміщення та продумані принципи планування

сервісних об'єктів безпосередньо впливають на зручність користування, безпеку дітей та ефективність роботи персоналу.

Логістика розміщення сервісних об'єктів на території табору враховує потреби різних груп користувачів та функціональні зв'язки між зонами:

1) Душові, туалети та умивальні стратегічно розміщуються в безпосередній близькості до житлових корпусів, що забезпечує швидкий та зручний доступ дітей до гігієнічних приміщень у будь-який час доби, мінімізуючи час на переміщення та підвищуючи комфортність проживання.

2) Клубна кімната та ігрові приміщення розташовуються в центрі території табору, що робить їх однаково зручно доступними для дітей з усіх житлових корпусів та інших функціональних зон. Таке центральне розташування сприяє активній участі дітей у дозвіллевих заходах та гурткових заняттях [42].

3) Медичний пункт займає особливе положення, оскільки потребує одночасно швидкого доступу з двох ключових точок: він розміщується недалеко від головного в'їзду на територію табору, що є критично важливим для забезпечення можливості швидкої та безперешкодної екстреної евакуації у випадку необхідності, і водночас розташовується поруч із житловою зоною, що забезпечує оперативний доступ медичного персоналу до дітей у разі потреби та зручність для проведення планових оглядів та надання першої допомоги.

При проектуванні сервісних приміщень враховуються ключові принципи, спрямовані на забезпечення комфорту, безпеки та інклюзивності.

Безбар'єрний доступ є обов'язковим для всіх сервісних приміщень, щоб забезпечити рівні можливості для дітей різного віку та з різними фізичними потребами. Це передбачає відсутність порогів, наявність пандусів або підйомників (за потреби), достатню ширину дверних прорізів та обладнання спеціальних зручностей у санвузлах.

Аналіз даних анкетування показав, що родини з дітьми активно користуються послугами закладів розміщення та харчування, часто обираючи 3-зіркові готелі або хостели, а також ресторани з українською або європейською кухнею. Відповідно до потреб цільової аудиторії, для забезпечення гігієни,

медичного супроводу, анімації та побутових потреб табору, необхідно залучати відповідний персонал, який наведено у таблиці 2.9.

При виборі будівельних та оздоблювальних матеріалів для сервісних приміщень пріоритет віддається безпечним матеріалам, що відповідають екологічним стандартам та не становлять загрози для здоров'я дітей. Особлива увага приділяється обробці поверхонь, які повинні бути легко очищуваними та дезінфікуючими, використанню антиковзких покриттів на підлозі у вологих зонах (душові, санвузли) для запобігання травмуванню, а також суворому дотриманню вимог протипожежної безпеки при виборі матеріалів та обладнання [15].

Таблиця 2.9. – Персонал сервісної частини

Функція	Потрібний персонал
Гігієнічні зони	Прибиральниці, чергові вихователі
Медичний супровід	Медсестра, санітар (за потреби)
Анімаційна служба	Аніматори, гуртківці, клубні працівники
Побутові потреби	Господарська служба, інтендант

Сервісна частина табору — ключова ланка, що створює щоденний побутовий комфорт, гарантує належний рівень гігієни, безпеки та дозвілля. Саме тут проявляється якість табору не в масштабних проєктах, а в деталях: чи зручно дитині в душі, чи чисто в туалеті, чи цікаво в клубі.

Якісно організована сервісна інфраструктура знижує ризики захворюваності, покращує емоційний стан дітей та спрощує роботу персоналу. Для табору типу «Лісові пригоди» сервісна частина повинна бути продумана з урахуванням віку дітей, погодних умов, сезонності та кількості змін [20].

2.3.1. Бронювання, реєстрація, розміщення, виселення

Організація процесу заселення та виселення дітей у таборі є важливим етапом, що визначає безпеку, комфорт та задоволеність клієнтів (батьків і дітей). Правильна система бронювання, чітка реєстрація, продумане розміщення та регламентоване виселення дозволяють уникнути черг, зменшити психологічне навантаження на учасників, а також сприяють ефективній роботі персоналу.

Стадія бронювання місця є початковим етапом взаємодії потенційних клієнтів з дитячим табором «Лісова пригода» та передбачає фіксацію бажання батьків відправити свою дитину на відпочинок у обрану зміну.

Для максимальної зручності батьків та оптимізації процесу бронювання дитячий табір «Лісова пригода» пропонує кілька доступних каналів:

1) онлайн бронювання здійснюється через офіційний вебсайт табору, який містить детальну інформацію про програми, зміни, умови проживання, вартість та фотогалерею. Також може використовуватися спеціалізована платформа для дитячого відпочинку, така як KidsCamp або BrightCamp, що дозволяє батькам порівнювати різні варіанти та здійснювати бронювання в зручному форматі. Онлайн-система зазвичай передбачає заповнення електронної форми з необхідними даними [16];

2) бронювання також може здійснюватися через агентства, які професійно спеціалізуються на організації дитячого відпочинку. Співпраця з такими агентствами розширює охоплення потенційних клієнтів та надає батькам можливість отримати консультацію та допомогу у виборі оптимальної зміни та оформленні документів;

3) для батьків, які віддають перевагу особистому спілкуванню, передбачена можливість бронювання за телефоном, зв'язавшись безпосередньо з адміністрацією табору, або під час особистого візиту до адміністрації табору для отримання консультації, ознайомлення з умовами та оформлення заявки на бронювання [62].

Для успішного оформлення попередньої броні батькам необхідно надати наступну інформацію про дитину та одного з батьків (або законного опікуна):

- повне ім'я дитини та повне ім'я одного з батьків (або законного опікуна) для ідентифікації учасника та контактної особи;
- точний вік дитини на момент початку обраної зміни для коректного розподілу за віковими групами та підбору відповідної програми;
- обрану табірну зміну (з вказанням дат початку та закінчення) та тривалість перебування дитини в таборі (якщо передбачені варіанти скороченого перебування);

– детальну медичну інформацію про дитину, включаючи наявність алергічних реакцій на продукти харчування, медикаменти або інші речовини, а також будь-які особливості стану здоров'я (хронічні захворювання, перенесені операції тощо), які необхідно враховувати під час перебування дитини в таборі;

– актуальні контактні дані одного з батьків (або законного опікуна) – номер телефону, адреса електронної пошти – для оперативного зв'язку та надсилання підтверджень [59];

– обов'язкову письмову згоду на обробку персональних даних дитини та батьків відповідно до чинного законодавства про захист персональних даних.

Після успішного оформлення попередньої заявки на бронювання відбувається наступний процес:

1) адміністрація табору надсилає офіційне підтвердження бронювання на вказану батьками адресу електронної пошти. Підтвердження містить інформацію про обрану зміну, терміни перебування, вартість путівки, реквізити для оплати та подальші інструкції;

2) для остаточного закріплення місця батьки здійснюють оплату вартості путівки повністю або вносять передбачений завдаток у встановлений термін. Способи оплати можуть включати банківський переказ, онлайн-платежі або оплату готівкою в адміністрації табору;

3) після отримання оплати адміністрація табору фіксує бронювання у своїй внутрішній CRM-системі, що гарантує резервування місця для дитини на обрану зміну. Батьки отримують відповідне повідомлення про успішну оплату та остаточне підтвердження бронювання [65].

Процес офіційної реєстрації новоприбулих дітей відбувається у спеціально обладнаній приймально-вестибюльній зоні табору у чітко визначені години, про які батьки інформуються заздалегідь. Для оптимізації процесу та уникнення черг адміністрація табору організовує:

– окремі столи для реєстрації, розподілені групами залежно від першої літери прізвища дитини або за датою/часом заїзду, що дозволяє прискорити процес оформлення документів;

– обов'язкову медичну перевірку кожної дитини, яка включає перевірку наявності оригіналу медичної довідки форми 079/о, що містить інформацію про стан здоров'я дитини та відсутність протипоказань для перебування в дитячому оздоровчому закладі, а також безпосередній огляд дитини кваліфікованим медичним працівником табору;

– збір необхідних документів від батьків, включаючи підписаний договір про перебування дитини в таборі, копію свідоцтва про народження дитини (або паспорта), оригінал довідки від лікаря (форма 079/о) та інші документи, передбачені правилами табору;

– видачу кожній дитині індивідуальних браслетів або персональних бейджів з контактною інформацією та іншими важливими позначками (наприклад, про алергії), які дитина повинна носити протягом усього періоду перебування в таборі для ідентифікації та забезпечення безпеки [69].

Під час процесу реєстрації особлива увага приділяється питанням безпеки. З метою забезпечення контролю та уникнення зайвого скупчення людей, переміщення батьків обмежується виключно реєстраційною зоною. Доступ до житлових корпусів та інших внутрішніх приміщень табору для батьків у день заїзду зазвичай заборонено.

Для надійної подальшої ідентифікації дитини протягом її перебування в таборі здійснюється її фотофіксація (фотографування) під час реєстрації. Фотографія може використовуватися для внутрішніх потреб табору (наприклад, при організації заходів, контролі за поверненням з екскурсій тощо).

Батьки (або законні опікуни) обов'язково підписують письмову згоду на дотримання правил перебування в дитячому таборі «Лісова пригода», підтверджуючи свою обізнаність з правилами та обов'язками як дітей, так і батьків [67].

Розподіл дітей по житлових корпусах та кімнатах здійснюється з урахуванням кількох ключових факторів:

– віку дітей. Для забезпечення комфортного спілкування та організації відповідних заходів діти, як правило, розміщуються за віковими групами (наприклад, 7–9 років, 10–12 років, 13–15 років);

– статі. Для дотримання норм приватності та комфорту передбачається розміщення хлопчиків та дівчаток в окремих корпусах або на окремих поверхах одного корпусу;

– побажань батьків. Адміністрація табору намагається враховувати обґрунтовані побажання батьків щодо проживання дитини з певним другом (за умови однакового віку та статі дітей, а також наявності вільних місць);

– медичних показань. При розселенні враховуються надані батьками медичні показання, такі як алергії (розміщення в кімнатах, де мінімізовано контакт з алергенами), потреби в особливому догляді або інші рекомендації медичних працівників [64].

Кожна сформована група дітей (загін) отримує закріпленого вихователя, який відповідає за їхній добробут, безпеку та організацію дозвілля з моменту реєстрації та супроводжує дітей до їхніх кімнат для заселення.

У затишних та просторих будиночках площею 150 м², розрахованих на комфортне проживання 8–10 осіб, кожна дитина забезпечується необхідними меблями та особистим простором:

– індивідуальне ліжко з необхідним комплектом постільної білизни, зручна тумбочка для особистих речей та містка шафа або окрема шафка для зберігання одягу та взуття;

– у кожному будиночку передбачена спільна зона (хол або вітальня) для зборів загону, проведення спільних ігор та спілкування у вільний час;

– санітарні зручності (туалети, умивальники, душові) розташовані в безпосередній близькості від житлових кімнат, забезпечуючи зручний та швидкий доступ.

Для дітей молодшого віку в таборі передбачено додатковий контроль сну вихователями, а також організовано чергування дорослих у нічний час для забезпечення їхньої безпеки та спокійного сну [66].

Останній день табірної зміни включає чітко регламентовану процедуру виселення дітей:

1) Вихователі разом з дітьми здійснюють перевірку наявності всіх особистих речей кожної дитини, щоб уникнути втрати або забуття будь-яких предметів.

2) Діти здійснюють повернення майна табору, яке перебувало в їхньому користуванні протягом зміни (наприклад, ключі від шафок, виданий реквізит для гуртків, отримані бейджі або браслети).

3) За потреби батьків або самої дитини, адміністрація табору може видати довідку про перебування дитини в таборі із зазначенням термінів зміни.

4) Завершальним етапом є підписання акту прийому-передачі дитини безпосередньо батьками (або офіційно уповноваженою ними особою) після пред'явлення документів, що посвідчують особу. Цей документ підтверджує факт безпечної передачі дитини законним представникам [17].

Процес виселення дітей з табору зазвичай відбувається протягом визначеного часового проміжку. Орієнтовний час виселення становить з 9:00 до 13:00 в останній день зміни, що дозволяє уникнути одночасного прибуття великої кількості батьків та створити більш організований процес.

Батьки інформуються про встановлений час прибуття для забирання своїх дітей відповідно до складених списків (наприклад, за загонами або часом прибуття). Вихователі супроводжують кожну дитину до спеціальної контрольної точки передачі (наприклад, приймально-вестибюльної зони або окремо визначеного місця на території), де відбувається офіційна передача дитини батькам або уповноваженій особі [13].

2.3.2. Хаузкіпінг, клінінг

Хаузкіпінг (від англ. *housekeeping* — «догляд за домом») і клінінг (*cleaning* — «прибирання») — це ключові складові побутового обслуговування у дитячому таборі. Вони забезпечують щоденну гігієну, санітарно-епідеміологічну безпеку, комфортне проживання та сприятливе середовище для дітей. В умовах табору, де функціонує багато приміщень, а кількість мешканців змінюється кожен день, важливо мати ефективну, структуровану систему хаузкіпінгу та клінінгу.

Хаузкіпінг — це організація внутрішнього побуту, яка охоплює прибирання житлових приміщень, догляд за меблями, заміну білизни, контроль за чистотою та гігієною в кімнатах, санвузлах, коридорах і зонах спільного користування.

Клінінг — це безпосередньо процеси прибирання: вологе та сухе прибирання, дезінфекція, миття вікон, прання білизни, обробка поверхонь згідно з санітарними нормами [15].

Служба хаузкіпінгу є важливою складовою побутової організації табору та виконує низку завдань, спрямованих на підтримання чистоти, гігієни, комфорту і санітарно-епідеміологічної безпеки. Основні завдання включають:

- щоденне прибирання житлових, санітарних та загальних приміщень. Включає вологе і сухе прибирання підлог, очищення меблів, видалення сміття, підтримання порядку в кімнатах дітей, вестибюлі, коридорах, побутових зонах;

- контроль чистоти у душових, туалетах, їдальні, медпункті. Ці приміщення потребують особливої уваги. Служба хаузкіпінгу, організація якої наведена у таблиці 2.10, забезпечує не лише фізичне очищення, а й дезінфекцію поверхонь, сантехніки, дверних ручок, підлог. У медпункті дотримуються медико-санітарних норм;

- своєчасна заміна постільної білизни (раз на 7 днів або за потреби). Білизна змінюється централізовано за графіком, або при індивідуальному запиті (наприклад, у разі інцидентів з дітьми, алергій, забруднення). Весь текстиль має пратись із використанням безпечних миючих засобів [7];

- облік та догляд за інвентарем (швабри, ганчірки, відра, деззасоби). Ведеться журнал наявності інвентарю, його технічного стану, щомісячно перевіряється цілісність та справність. Також працівники стежать за термінами придатності миючих засобів;

- комунікація з адміністрацією щодо технічних несправностей (поломки сантехніки, ламп тощо). Працівники хаузкіпінгу повідомляють про виявлені дефекти технічному персоналу або завідувачу для оперативного усунення. У критичних ситуаціях (протікання, аварія, засмічення) діють за інструкцією негайного реагування;

– проведення генерального прибирання після кожної табірної зміни. Охоплює миття вікон, стін, дезінфекцію матраців, меблів, провітрювання всіх приміщень, чищення вентиляції, миття зовнішніх поверхонь (піддашки, сходи).

Цей процес триває 1–2 дні і вимагає участі всього персоналу;

– участь у профілактичних заходах. Підготовка приміщень до санітарної інспекції, допомога в організації карантинних зон у разі виявлення інфекційного захворювання серед дітей;

– інструктаж з техніки безпеки та гігієни. Працівники проходять щорічні інструктажі щодо використання дезінфікуючих засобів, взаємодії з дітьми, першої допомоги при нещасних випадках у побуті [12].

Таблиця 2.10. – Організаційна структура служб

Посада	Функції
Завідувач служби хаузкіпінгу	Організація роботи персоналу, складання графіків, інвентаризація, контроль якості, звітність перед адміністрацією.
Покоївки / прибиральниці	Щоденне прибирання, гігієнічна обробка приміщень, заміна білизни, ведення журналів, виявлення поломок.
Молодший персонал	Допомога в інтенсивний сезон (початок/кінець зміни), прибирання зовнішніх територій, винос сміття, обслуговування туалетів, миття плитки, іноді — допомога на кухні.

Для табору на 40–60 дітей доцільно мати 2–3 покоївки у зміну (залежно від навантаження) та 1 завідувача хаузкіпінгу, який працює на повну зміну або в адміністративному графіку. Кожна зона табору має різну частоту й специфіку обслуговування (див. табл. 2.11).

Таблиця 2.11. – Частота прибирання у зонах господарства

Зона	Частота прибирання	Особливості
Житлові кімнати	1 раз на день	Провітрювання, замітання, миття підлоги, очищення меблів, збір сміття, контроль за ліжками.
Туалети й душові	2–4 рази на день	Обробка деззасобами унітазів, умивальників, підлоги; дезінфекція ручок і перегородок.
Їдальня	Після кожного прийому їжі	Миття підлоги, протирання столів, обробка мийок, вивезення харчових відходів.
Медпункт	2 рази на день + за потреби	Дезінфекція робочих поверхонь, кушетки, приладів; миття підлоги спеціальними засобами.
Загальні зони (клуб, коридори, ігрові кімнати)	1–2 рази на день + за потреби	Очищення поверхонь, вологе миття підлоги, підтримання порядку після заходів.

Таким чином, запропонований графік прибирання для різних зон табору, що передбачає щоденне прибирання житлових кімнат, кількарразове прибирання санвузлів та їдальні після кожного прийому їжі, а також регулярну дезінфекцію в медпункті та загальних зонах, забезпечує високий рівень гігієни та санітарії, що є ключовим для безпеки та комфорту дітей.

2.3.3. Велнес, СПА, Фітнес – центр

У сучасному підході до організації дитячого дозвілля ключовим є створення умов для гармонійного розвитку дитини — не лише інтелектуального чи емоційного, а й фізичного та психосоціального. Одним із актуальних елементів інфраструктури табору є велнес-зона, що об'єднує фітнес-простір, оздоровчі й релаксаційні послуги, а також СПА-елементи (див. табл. 2.12). Це дозволяє зробити перебування дитини в таборі не лише приємним, але й справді корисним для здоров'я [25].

Таблиця 2.12. – Компоненти велнес-зони в таборі

Напрямок	Приклади приміщень/локацій	Призначення
Фітнес-зона	Зал для тренувань, міні-зал йоги, вуличний спортмайданчик	Проведення активностей: зарядка, кардіо, фітнес, хореографія
СПА-зона	Душова з масажним душем, контрастні душі, міні-сауна*	Релакс, зміцнення імунітету, відновлення енергії
Оздоровча зона	Масажна кімната, аромотерапія, дихальні вправи	Профілактика стресу, покращення емоційного стану
Медико-фізична	Кабінет ЛФК або реабілітації	Робота з дітьми з проблемами постави, плоскостопістю

Тобто, функціональне призначення та користь впровадження елементів СПА та велнес у програму дитячого табору «Лісова пригода» спрямовані на забезпечення не лише фізичного здоров'я, але й емоційного благополуччя та соціальної адаптації дітей.

Включення занять фітнесом, різноманітних практик йоги, енергійних руханок та елементів танцювальної терапії до програми табору сприяє комплексному фізичному розвитку дітей:

- регулярні фізичні вправи спрямовані на активний розвиток м'язової системи, зміцнення різних груп м'язів, підвищення їхньої сили та витривалості;
- заняття, що включають елементи балансування та координації, сприяють покращенню координації рухів, розвитку спритності та влучності;
- правильно підібрані вправи допомагають у формуванні правильної постави, запобігаючи розвитку сколіозу та інших порушень опорно-рухового апарату;
- активні рухи та аеробні навантаження позитивно впливають на покращення роботи серцево-судинної системи, зміцнюючи серцевий м'яз та покращуючи кровообіг [13].

Застосування м'яких СПА- та велнес-процедур, адаптованих для дитячого віку, має виражений заспокійливий вплив на емоційний стан дітей. Релаксаційні техніки, ароматерапія та спокійна музика сприяють зниженню рівня тривожності, зняттю нервової напруги та емоційного перевантаження, що особливо актуально після активного навчального року.

Створення спокійної атмосфери перед сном та використання релаксаційних практик допомагає покращити якість сну, зробити його більш глибоким та відновлюючим. Велнес-процедури можуть позитивно впливати на нормалізацію поведінки у дітей з гіперактивністю, допомагаючи їм стати більш спокійними та зосередженими [10].

Організація групових фітнес-занять, парної йоги, різноманітних ігор на баланс та спільних дихальних практик у групі сприяє розвитку важливих соціальних навичок:

- спільні заняття формують командний дух, вчать дітей підтримувати одне одного та працювати разом для досягнення спільної мети;
- виконання вправ у парах або групах розвиває почуття підтримки та взаємодопомоги, вчить дітей бути уважними до потреб інших;
- участь у групових активностях сприяє розвитку вміння ефективно взаємодіяти з однолітками, налагоджувати контакт та будувати позитивні стосунки [18].

Впровадження СПА та велнес-послуг у дитячому таборі «Лісова пригода» здійснюється з неухильним дотриманням строгих вікових, медичних та санітарних вимог для забезпечення максимальної безпеки та користі для дітей.

Діти віком до 7 років не допускаються до таких інтенсивних процедур, як масаж (за винятком легкого розслабляючого масажу під наглядом спеціаліста) чи відвідування сауни через особливості фізіологічного розвитку.

Відвідування фітнес-занять дозволяється лише під обов'язковим наглядом кваліфікованого інструктора, який контролює правильність виконання вправ та запобігає травмуванню.

Усі вологі зони (наприклад, басейн, душові) мають бути обладнані неслизьким покриттям з високими антиковзаючими властивостями для мінімізації ризику падінь та травм.

Весь спортивний та велнес-інвентар (килимки для йоги, м'ячі, рушники тощо) повинен бути виготовлений з гіпоалергенних матеріалів та мати відповідні сертифікати якості, що підтверджують їхню безпечність для дітей.

Обов'язковою умовою для участі дитини у СПА та велнес-програмах є наявність допуску від лікаря, що підтверджує відсутність медичних протипоказань до таких видів активності. Медична довідка батьків надається при реєстрації, а медичний персонал табору може проводити додаткові огляди за потреби [5].

2.3.4. Івент – сервіс, конференц – сервіс

Дитячий табір — це не лише відпочинок, а й можливість для розвитку, творчості, соціалізації та набуття нових навичок. Для цього важливо забезпечити функціональну інфраструктуру івент- та конференц-сервісу, яка дозволяє проводити різноманітні заходи: від свят і шоу-програм до тренінгів, майстер-класів і тематичних табірних зборів. Це робить табірну зміну більш насиченою, а сам табір — привабливішим для батьків і дітей. Склад і площі даних приміщень наведено у таблиці 2.13.

Таблиця 2.13. – Функціональні приміщення

Назва приміщення	Площа, м ²	Функціональне призначення
Актова зала / клуб	50	Урочистості, перегляди фільмів, концерти
Конференц-кімната / медіа-хаб	30	Заняття, презентації, гурткова робота
Репетиційна зала	20	Танці, вокал, театральні тренування
Простір під відкритим небом (сцена)	>100	Концерти, табірні вогнища, літній кінотеатр

Проаналізувавши потреби цільової аудиторії, яка зацікавлена в активному відпочинку та розвитку, запропонована таблиця з актовою та конференц-залами, репетиційною студією та відкритим простором для виступів, загальною площею понад 200 м², підтверджує орієнтацію табору на створення умов для різноманітних творчих та розважальних заходів.

Розкриття видів заходів, що проводяться в дитячому таборі «Лісова пригода», демонструє різноманітність підходів до організації дозвілля, навчання та розвитку дітей, сприяючи їхньому всебічному зростанню та незабутнім враженням:

Івент-програми.

Цей блок включає в себе яскраві, масштабні та емоційно насичені заходи, спрямовані на створення святкової атмосфери, активну участь усіх дітей та формування позитивних спогадів про перебування в таборі.

День відкриття табору є урочистою подією, що знаменує початок нової зміни. Програма зазвичай включає знайомство з адміністрацією та персоналом, презентацію правил табору, веселі конкурси, ігри, концертну програму за участю анімаційної команди та, можливо, святковий феєрверк або дискотеку. Цей захід створює позитивний настрій та сприяє швидкій адаптації дітей до нових умов.

Тематичні дні – це дні, присвячені певній тематиці (наприклад, піратський день з пошуком скарбів та костюмованими вечірками, історичний день з реконструкціями подій та вивченням традицій, спортивний день з різноманітними змаганнями та естафетами). Такі дні роблять кожен день у таборі унікальним, розширюють кругозір дітей та сприяють розвитку їхньої уяви та творчості [35].

Талант-шоу, КВК та театральні вистави надають дітям можливість розкрити свої творчі здібності, проявити артистизм, музикальність, почуття гумору та вміння працювати в команді. Підготовка та участь у таких заходах сприяють розвитку впевненості в собі, комунікативних навичок та вміння виступати перед публікою.

Дискотеки та вогнищеві вечори є популярними формами вечірнього дозвілля. Дискотеки під сучасну музику дають змогу дітям активно відпочити та потанцювати, а затишні вогнищеві вечори зі співами під гітару, розповідями історій та обміном враженнями створюють теплу та дружню атмосферу, сприяючи спілкуванню та зближенню.

Квести та нічні ігри є захоплюючими пригодницькими заходами, що розвивають логічне мислення, кмітливість, уміння орієнтуватися на місцевості та працювати в команді для досягнення спільної мети. Нічні ігри проводяться з особливою обережністю та під пильним наглядом вихователів, додаючи елемент таємничості та незабутніх емоцій [40].

Конференц-заходи.

Цей блок включає в себе заходи освітнього та розвиваючого характеру, спрямовані на надання дітям корисних знань, формування важливих навичок та підтримку їхнього психологічного благополуччя.

Лекції з безпеки, гігієни та психології проводяться у доступній та інтерактивній формі, надаючи дітям важливу інформацію про правила безпечної поведінки в різних ситуаціях, основи особистої гігієни та способи підтримки емоційного здоров'я.

Майстер-класи є практичними заняттями, на яких діти під керівництвом досвідчених майстрів можуть навчитися новим навичкам у різних сферах, таких як рукоділля (виготовлення сувенірів, плетіння, малювання), робототехніка (конструювання та програмування простих роботів), кулінарія (приготування простих та смачних страв) та багато інших. Майстер-класи сприяють розвитку дрібної моторики, творчого мислення та практичних навичок.

Тренінги лідерства та командної взаємодії спрямовані на розвиток у дітей лідерських якостей, вміння працювати в команді, ефективно спілкуватися,

приймати рішення та брати на себе відповідальність. Ці тренінги часто включають інтерактивні вправи, рольові ігри та командні завдання.

Психологічні групи підтримки можуть організовуватися за потреби для дітей, які відчують емоційні труднощі, потребують підтримки у складних ситуаціях або хочуть покращити свої навички спілкування та саморозуміння. Робота в таких групах проводиться під керівництвом кваліфікованого психолога.

Вебінари/онлайн-зустрічі з відомими особами можуть організовуватися за наявності стабільного доступу до Інтернету. Запрошення цікавих та успішних людей (спортсменів, артистів, науковців) для онлайн-спілкування з дітьми може стати джерелом натхнення, розширити їхній кругозір та надати унікальний досвід спілкування [58].

2.4. Заклади харчування

Організація якісного, збалансованого та безпечного харчування є одним із ключових факторів, що впливають на стан здоров'я, самопочуття та загальну ефективність перебування дітей у таборі. Харчування повинне відповідати віковим, енергетичним, дієтичним потребам, бути різноманітним, а також здійснюватися в санітарно безпечних умовах. Основні типи приміщень закладів харчування у таборі та їх площі наведені у таблиці 2.14.

Таблиця 2.14. – Основні типи приміщень закладів харчування у таборі

Приміщення	Орієнтовна площа	Призначення
Їдальня	100–120 м ²	Місце для прийому їжі
Кухня	60–80 м ²	Приготування страв
Складські приміщення	20–30 м ²	Зберігання продуктів (сухий, холодильний)
Моєчна посуду	10–15 м ²	Миття столового та кухонного посуду
Комора інвентарю	6–10 м ²	Зберігання посуду, інвентарю, мийних засобів
Буфет (опціонально)	8–12 м ²	Продаж легких закусок, води (за потреби)

Харчування дітей у дитячому таборі «Лісова пригода» є одним із пріоритетних аспектів організації їхнього повноцінного відпочинку та здійснюється за чітко розробленим графіком, що передбачає 4–5 збалансованих

прийомів їжі на день, які враховують фізіологічні потреби зростаючого

Години роботи	Кількість споживачів, осіб
Сніданок 8-9	40
Обід 13-14	
Підвечірок 16-16.30	40
Вечеря 18-19	40
Всього відвідувачів за день, осіб	160
Денна оборотність місця, раз	4

організму та енерговитрати дітей під час активного відпочинку.

Виробнича програма дитячого табору "Лісова пригода"

1. Тип закладу ресторанного господарства

Тип: Їдальня при дитячому таборі.

Метод обслуговування: Лінія самообслуговування (шведський стіл) з елементами порційної подачі для молодшої групи (6-10 років).

Місткість: 40 місць.

Контингент: Діти віком 6-14 років (всього 40 осіб).

2. Виробнича потужність

Кількість прийомів їжі на добу: 4 рази (сніданок, обід, підвечірок, вечеря).

Розрахунок споживачів їжі на одну зміну: $40 \text{ осіб} \times 4 \text{ прийоми} = 160 \text{ осіб}$ на добу.

Оскільки заклад класифікується як їдальня дитячого табору, то кількість споживачів за один прийом має дорівнювати місткості табору. Отже, виробничі цехи мають готувати 40 порцій на кожен прийом.

Вихідними даними для визначення прогнозованої денної кількості кулінарної продукції для підприємства є загальна денна кількість відвідувачів та коефіцієнт споживання страв. Кількість страв, які реалізуються за день, $N_{\text{стр}}$, шт., визначається за формулою 1.1:

$$N_{\text{стр}} = n_{\text{заг}} \cdot k,$$

де $n_{\text{заг}}$ – загальна денна кількість відвідувачів обідньої зали проектованого закладу, осіб;

k – коефіцієнт споживання страв (сума коефіцієнтів споживання холодних страв та закусок, гарячих закусок, супів, других гарячих і солодких страв, тобто $k = k_{\text{х.з}} + k_{\text{г.з}} + k_{\text{с}} + k_{\text{др}} + k_{\text{сол}}$); він показує, яка кількість страв в середньому припадає на 1 людину на підприємстві даного типу

$$N_{\text{стр}} = 160 \cdot 3 = 480 \text{ порцій}$$

Розбивка сумарної кількості страв на окремі групи (холодні та гарячі закуски, супи, другі та солодкі страви) та їх розподіл за основними продуктами (рибні, м'ясні, овочеві і т.д.) виконується з урахуванням процентного поділу страв в асортименті продукції. Результати даних розрахунків наведені у табл. 2.16.

Таблиця 2.16. Асортиментний склад продукції, реалізованої за день

Група страв	Відсоткове співвідношення, %		Кількість страв, шт.
	від загальної кількості	від даної групи	
Холодні страви та закуски	45		216
рибні		25	54
м'ясні		35	76
салати		40	86
Гарячі закуски Супи:	10		48
прозорі		42	20
заправні		58	28
Другі гарячі страви:	25		120
м'ясні		40	48
овочеві		30	36
круп'яні		30	36
Солодкі страви	20		96
Всього	100		480

Оскільки в закладі ресторанного господарства передбачено декілька прийомів їжі (сніданок, обід, підвечірок, вечеря), то кількість страв визначаємо для кожного прийому окремо за формулами 1.2, 1.3, 1.4, 1.5:

$$N_{\text{с}} = n_{\text{с}} k_{\text{с}} ; \quad (2.2)$$

$$N_{\text{о}} = n_{\text{о}} k_{\text{о}} ; \quad (2.3)$$

$$N_B = n_B \text{ кв ;} \quad (2.4)$$

$$N_B = n_{пв} * k_{пв}, \quad (2.5)$$

де n_c , n_o , $n_{пв}$, n_B – кількість споживачів протягом сніданку, обіду, підвечірку, вечері, осіб;

k_c , k_o , $k_{пв}$, k_B – коефіцієнти споживання страв під час сніданку, обіду, підвечірку і вечері. Але у нас у основі концепції покладено їдальню дитячого табору, тож коефіцієнт споживання страв під час усіх прийомів буде однаковий (а саме 100% осіб).

Кількість напоїв, кондитерських виробів, хліба, фруктів та іншої закупівельної продукції для закладів ресторанного господарства визначається на підставі приблизних норм споживання на одну особу (див. табл. 2.17).

Таблиця 2.17. Розрахунок закупівельної продукції для їдальні

Назва продукту	Одиниця виміру	Норма споживання на 1 відвідувача	Загальна кількість на 160 відвідувачів
Гарячі напої: Чай	л	0,05	8
Холодні напої: соки	л	0,05	8
мінеральна вода		0,08	13
лимонад		0,02	3
Хліб та хлібобулочні вироби:	кг		
житній		0,05	8
пшеничний		0,05	8
Борошняні кондитерські вироби	шт	0,5	80
Цукерки, печиво, шоколад	кг	0,02	3
Фрукти	кг	0,05	8

На підставі розробленого меню та даних табл. 2.16-2.17 складається денна виробнича програма (розрахункове меню, див. Додаток А) майбутнього закладу. Таблиці формувалися на основі збірника рецептур Клопотенка Е.В. Завдяки детально опрацьованій виробничій програмі, яка наведена у Додатку Б, дитячий табір "Лісова пригода" створює умови для комфортного, безпечного та захоплюючого відпочинку дітей. Раціональна організація харчування, насичена програма активностей і турбота про здоров'я дітей забезпечують високий рівень обслуговування та задоволення потреб як дітей, так і їхніх батьків. Отже ,

планове меню їдальні зорієнтоване на прості та ситні страви, які можна швидко приготувати та подати. Однак, воно дуже різноманітне та включає в себе традиційні українські страви, кондитерські вироби та різного роду безалкогольні напої. На основі розрахунково-продуктової відомості складено таблицю добової потреби закладу у сировині, напівфабрикатах, продуктах та закупівельних товарах за товарними групами, яка наведена у таблиці 2.18.

Таблиця 2.18. – Добова потреба закладу у сировині, напівфабрикатах, продуктах та закупівельних товарах за товарними групами

Товарна група	Найменування сировини, продукту, напівфабрикату	Ґатунок, термічний стан	Маса, кг або кількість, шт.
М'ясо, птиця, субпродукти	філе куряче	охолоджене	5,74
	яловичина	охолоджена	5,51
Риба та морепродукти	хек	охолоджений	9,96
	рибний суп. набір	охолоджений	4
Молоко, молочні та жирові продукти	яйця	перший ґатунок	0,85
	молоко	охолоджене	3,1
	кефір	охолоджений	3,36
	масло вершкове	охолоджене	0,7
	сметана	охолоджена	0,77
	олія соняш.	рафінована	1,07
Овочі та зелень	огірки	свіжі	3,65
	помідори	свіжі	6,1
	петрушка	свіжа	0,29
	цибуля зелена	свіжа	0,39
	цибуля ріпчаста	свіжа	2,41
	перець солодкий	свіжий	1
	буряк	свіжий	4,58
	гарбуз	свіжий	0,76
	картопля	свіжа	8,64
	морква	свіжа	2,76
	часник	свіжий	0,06
Фрукти та ягоди	лимонний сік	свіжий	0,015
	яблука	свіжі	1,3
	банани	свіжі	0,38
	чорнослив	свіжий	0,17
Сипучі продукти	крупа рисова	перший ґатунок	1,35
	крупа пшоняна	перший ґатунок	1,82
	крупа манна	перший ґатунок	0,96
	куркума	–	0,03
	перець чорн. мел.	–	0,01
	сіль	–	0,5
	цукор	–	0,7
	борошно пшен.	перший ґатунок	3,18
	борошно кукурудз.	перший ґатунок	0,35

Отже, ретельний підхід до розрахунку добової потреби в продуктах харчування, відповідальне зберігання та гнучке планування меню створюють основу для якісного харчування дітей у таборі. Це не лише сприяє їхньому оздоровленню, але й дозволяє батькам бути впевненими у тому, що їхні діти отримують все необхідне для гарного самопочуття та повноцінного розвитку.

Наступний етап – формування сировинних запасів, системи їх постачання і зберігання. Для цього проводять оптимізацію обсягів сировинних і продуктових запасів. Дані отримані в ході проектування наведено в таблицях 2.19 і 2.20 відповідно.

Таблиця 2.19. – Управління сировинними і продуктовими запасами закладу

Назва сировини	Умови поповнення запасів	Стратегія управління запасами
М'ясо, птиця, субпродукти	Доставка на склад ресторану Замовлення раз на три дні	Рівномірне постачання
Копчені делікатеси	Замовлення раз на тиждень	Оперативне управління
Риба та нерибні продукти моря	Замовлення раз на три тижні	Рівномірне постачання
Овочі	Постачання кожен день	Поповнення запасів до максимуму
Фрукти	Постачання кожен день	Поповнення запасів до максимуму
Бакалійні товари	Постачання раз на тиждень	Оперативне замовлення
Напої алкогольні	Постачання раз на два дні	Поповнення запасів до максимуму
Напої безалкогольні та слабоалкогольні	Постачання раз на два дні	Поповнення запасів до максимуму
Інші	Постачання раз на два дні	Поповнення запасів до максимуму

Отже, розроблена стратегія управління запасами сировини для табору передбачає гнучке поповнення: щоденне для овочів та фруктів, регулярне (раз на 2-3 дні, тиждень, 3 тижні) для м'яса, риби, напоїв та бакалії.

Це дозволить забезпечити свіжість продуктів та ефективно задовольняти потреби у харчуванні 40 вихованців. Вибір цехів для проектування визначається на основі схеми виробничо-торгівельної структури та з урахуванням виробничої програми закладу, що проектується. Заготівельний цех включає в себе м'ясо-рибний та овочевий цехи.

Таблиця 2.20. – Характеристика постачання закладу

Товарна група	Постачальники	Умови постачання							
		Вид постачальника	Спосіб поставки	Форма постачання	Маршрут заводу	Періодичність, раз на тиждень	Час заводу	Вид тари, умови повернення	Метод закупівлі, оплата
М'ясо, птиця, субпродукти	ТОВ «АМК»	Вітчизняний	Централізована	Транзитна	Кільцевий	2	8-10	Ящики, повернення	Оптовий
Риба та нерибні продукти моря	ТОВ «Транс Атлантик Фиш»	Вітчизняний	Централізована	Транзитна	Кільцевий	1	8-10	Ящики, повернення	Оптовий
Молоко, молочні та жирові продукти	Обухівський МЗ	Вітчизняний	Централізована	Транзитна	Кільцевий	7	8-10	Ящики, повернення	Оптовий
Овочі	ТОВ «Рута»	Вітчизняний	Централізована	Транзитна	Кільцевий	7	8-10	Ящики, повернення	Оптовий
Фрукти	ТОВ «Рута»	Вітчизняний	Централізована	Транзитна	Кільцевий	7	8-10	Ящики, повернення	Оптовий
Бакалійні товари	ТОВ «Метро»	Вітчизняний	Централізована	Транзитна	Кільцевий	1	8-10	Ящики, повернення	Оптовий
Напої безалкогольні	ТОВ «Метро»	Вітчизняний	Централізована	Транзитна	Кільцевий	3	8-10	Ящики, повернення	Оптовий
Інші	Різні Постачальники	Вітчизняний	Централізована	Транзитна	Кільцевий	3	8-10	Ящики, повернення	Оптовий

Технологічний процес механічного кулінарного оброблення сировини можна представити у вигляді схеми (табл. 2.21).

Таблиця 2.21. – Структурно-технологічна схема заготівельного цеху

Технологічні лінії	Технологічний процес	Обладнання
Обробка коренеплодів та картоплі	Приймання сировини	Ваги товарні, стіл
	Зберігання сировини	Стелаж, підтоварник
	Миття	Ванна мийна
	Очищення	Картоплечистка
	Промивання	Ванна мийна
	Нарізання	Овочерізка
Обробка листяних овочів та фруктів	Приймання сировини	Ваги товарні, стіл
	Зберігання сировини	Стелаж, підтоварник

	Сортування	Стіл
	Миття	Ванна мийна
	Нарізання	Овочерізка

Обробка напівфабрикатів м'яса, субпродуктів, птиці, кроликів	Приймання сировини	Ваги товарні
	Зберігання сировини	Стіл
	Обмивання	Ванна
	Обсушування	Стелаж
	Зачищення	Стіл
	Нарізання	Стіл
	Порціонування	Бачок для відходів
	Приготування фаршу	Стіл
Обробка напівфабрикатів риби, морепродуктів	Приймання сировини	Ваги товарні, стіл
	Зберігання сировини	Стелаж
	Розморожування	Стіл
	Обмивання	Ванна мийна
	Обсушування	Стіл
	Порціонування	Стіл
	Формування	Стіл

Орієнтуючись на високі вимоги до якості харчування у дитячих закладах, ця таблиця деталізує технологічні лінії обробки сировини (коренеплодів, овочів, фруктів, м'яса, риби) з переліком необхідного обладнання на кожному етапі. Це забезпечить суворий контроль та гігієнічність приготування їжі, що є критично важливим для здоров'я дітей. Склад приміщень для прийому і зберігання сировини, продовольчих товарів і предметів матеріально-технічного забезпечення визначають згідно структури процесу з урахуванням кількості, оптимальних умов і термінів їх зберігання, виду складського обладнання. Площі складських приміщень визначають за площею складського обладнання за СНиП II-Л.8.71.

Обираємо обладнання овочевої лінії:

1. Підготовчі операції – стелажі 2 шт.
2. Лінія обробки коренеплодів: мийна ванна, стіл доочистки, овочерізка.
3. Лінія обробки капустяних овочів, салатів і зелені: столи виробничі, мийна ванна, дошки, овочерізка.
4. Обробка інших овочів та фруктів: мийна ванна, столи виробничі, овочерізка.

Вибираємо обладнання м'ясо-рибної лінії:

1. Лінія обробки напівфабрикатів яловичини та свинини: мийна ванна, виробничі столи, м'ясорубка.
2. Лінія обробки напівфабрикатів риби: мийна ванна, виробничі столи, м'ясорубка.
3. Лінія обробки інших морепродуктів: мийна ванна, виробничі столи.

Структурно-технологічну схему овочевої лінії наведено на рис. 2.1.

Хід процесу		Робочі операції		Обладнання
Обробка коренеплодів	→	Миття, очистка, подрібнення	→	мийна ванна, картопличистка, стіл доочистки, мийна ванна, овочерізка
Обробка капустяних овочів	→	очистка, подрібнення	→	столи виробничі, мийна ванна, дошки, овочерізка
Обробка інших овочів та фруктів	→	Миття, нарізування	→	мийна ванна, столи виробничі, овочерізка

Рисунок 2.1. – Структурно-технологічна схема виробничого процесу овочевої лінії

Таким же чином будується робота м'ясо-рибної лінії. Обладнання цеху зведемо до таблиці 2.22 та наведемо його розміри для розрахунків площі цеху.

Таблиця 2.22. – Обладнання заготівельного цеху

Необхідне устаткування				К-сть одиниць	Площа устаткування, м ²
Тип	Марка	Габаритні розміри, мм			
		Довжина	ширина		
Ванна мийна	SP	700	700	4	1,96
Стіл виробничий	LTGR 12/6	1200	600	4	2,88
Стелаж	СТ-1	1000	800	2	1,6

Овочерізка	R301 ultra				
М'ясорубка	R10 robot coupe				
Бачок для сміття		500	500	4	1,0
Раковина		570	600	2	0,68
Ваги електронні				1	
Загальна площа обладнання					8,53
Площа цеху					24,0

Гарячий і холодний цехи призначені для приготування гарячих страв і холодних закусок, що відпускаються в залах підприємства. Структурно-технологічні схеми виробничого процесу холодного і гарячого цехів зображені на рисунках 2.2 та 2.3 відповідно.

Рис. 2.2. Структурно-технологічна схема виробничого процесу холодного

Хід процесу		Робочі операції		Обладнання
виготовлення салатів	→	подрібнення, змішування, з'єднання, Заправка	→	стіл виробничий, холодильна шафа
виготовлення холодних страв	→	нарізання, оформлення	→	стіл виробничий
виготовлення солодких страв	→	розморожування, промивання	→	стіл виробничий, холодильна шафа

цеху

У гарячому цеху організують: дільницю для приготування перших страв, яку обладнують казанами різної місткості; дільниця приготування других страв, обладнана плитами, казанами невеликої місткості, жарочними шафами, сковородами, фритюрницями, прилавками-мармитами для перших блюд і соусів, роздавальними стойками з поверхнею, що підігрівається; дільниця приготування гарячих напоїв. У холодному цеху організують дільниці приготування холодних і солодких блюд і обладнують їх холодильними шафами, секціями-столами з шафою, що охолоджується і гіркою, виробничими столами з вбудованою ванною, мийними ваннами, стелажми, роздавальними стойками і приводами для холодних цехів. Виробнича програма для гарячого та холодного цехів складається на основі денної виробничої програми закладу і включає кількість страв за день в цілому та за дві години максимального завантаження (враховуючи терміни реалізації готової продукції).

Даний рисунок ілюструє основні етапи приготування салатів, холодних і солодких страв, включаючи відповідні робочі операції та необхідне обладнання. Усі процеси виконуються на виробничому столі, а для зберігання або обробки інгредієнтів також використовується холодильна шафа.

Хід процесу		Робочі операції		Обладнання
приготування супів і борщів	→	варіння бульйону, проціджування, варіння продуктів, приготування заправки, заправлення	→	плита, стіл виробничий
приготування других страв	→	варіння, тушкування, смаження, запікання	→	стіл виробничий, плита, жарочна шафа
приготування овочевих страв і гарнірів	→	варіння, тушкування, смаження	→	стіл виробничий, плита, жарочна шафа

Рис. 2.3. Структурно-технологічна схема виробничого процесу гарячого цеху

Рисунок відображає основні етапи приготування перших і других страв, а також гарнірів, із зазначенням відповідних операцій та обладнання.

Обираємо обладнання для гарячого цеху, дані заносимо в таблицю 2.23.

Таблиця 2.23. – Обладнання гарячого цеху

Необхідне устаткування				К-сть одиниць	Площа устаткування, м ²
Тип	Марка	Габаритні розміри, мм			
		Довжина	ширина		
Ванна мийна	LLG1V11	1100	600	1	0,49
Стіл виробничий	LTGR 12/6	1200	600	3	2,16
Стелаж	СТ-1	1000	800	2	1,6
Холодильна шафа	Europe 500	690	685	2	0,47
Пароконвекційна піч	CPC/CD/CM	1012	821	1	0,83
Плита електрична	Kuppersbusch	1200	900	2	2,16
Гриль ребристий	Kuppersbusch	900	700	1	0,63
Гриль рівний	Kuppersbusch	900	700	1	0,63
Фритюрниця подвійна	Kuppersbusch	900	450	1	0,44
Піч мікрохвильова	Electrolux				
Раковина		570	600	1	0,342
Бачок		500	500	3	0,75
Ваги настільні	BH-10				
Загальна площа обладнання					10,52
Площа цеху					40

Таблиця відображає технологічні процеси приготування страв із

значенням основних операцій та необхідного обладнання. Для кожного етапу використовується відповідний інвентар, що забезпечує ефективну організацію виробничого процесу.

Обираємо обладнання холодного цеху, дані заносимо до таблиці 2.24.

Таблиця 2.24. – Обладнання холодного цеху

Необхідне устаткування				К-сть одиниць	Площа устаткування, м ²
Тип	Марка	Габаритні розміри, мм			
		Довжина	ширина		
Ванна мийна двохсекційна	LLG1V11	1100	600	2	0,49
Стіл виробничий	LTGR 12/6	1200	600	2	1,44
Стелаж	СТ-1	1000	800	1	0,8
Холодильна шафа	Europe 500	690	685	2	0,47
Універсальна кухонна машина	DT22G	260	670	1	0,17
Стіл виробничий охолоджувальний	F1-10	1000	750	2	0,75
Міксер	Sirio 1P				
Раковина		570	600	2	0,342
Бачок		500	500	2	0,5
Ваги настільні	BH-10	390	330	2	0,26
Слайсер	Bosch 62R1			1	-
Загальна площа обладнання					15,24
Площа цеху					37,4

Отже, наведено перелік необхідного устаткування для цеху з урахуванням габаритів, кількості одиниць та площі. Загальна площа обладнання становить 15,24 м² при загальній площі цеху 37,4 м², що свідчить про раціональне використання простору.

Загальна площа гарячого та холодного цехів складе $40+37,4 = 77,4$ м².

Чисельність виробничого персоналу визначають на основі виробничої програми цеху на розрахунковий день (зміну) та діючих норм часу на виготовлення одиниці продукції.

$$N_1 = \frac{A}{T \cdot \lambda \cdot 60} \quad (2.6)$$

де:

T - тривалість робочого дня кухаря, год.;

- коефіцієнт, який враховує зростання продуктивності праці

($\lambda=1.14$);

$A = \sum n \cdot t$ – кількість людино-хвилин необхідних для

виконання виробничої програми цеху;

n – кількість продукції одного виду, порції;

t – норма часу на виготовлення одиниці продукції цього виду, людино-хвилин

У цехах (гарячому і холодному) штат робітників складається з 7 чоловік. У гарячому цеху працює 1 кухар IV розряду і 1 кухар III розряду, а також 1 кухонний робітник. Аналогічна кількість і кваліфікаційний рівень робітників холодного цеху: 1 кухар IV розряду і 1 кухар III розряду, а також 1 кухонний робітник. Також на підприємстві працює зав. виробництвом.

Графік виходу на роботу робітників холодного та гарячого цехів є таким:

- Кухарі III розряду виходять на роботу о 9-30, закінчують-22-00

- Кухарі IV розряду виходять на роботу о 12-00, закінчують-24-00

Кухонні робітники (1 працює з 10.00 до 17.00, 2-й з 15.00 до 24.00)

2.5. Визначення загальної площі табору

У результаті розрахунків було сформовано орієнтовну загальну площу табору, що включає як криті приміщення, так і відкриті території. Кожен тип приміщень має своє функціональне призначення і обраховувався з урахуванням нормативних вимог і передбачуваного навантаження.

Для більш детального ознайомлення з розподілом простору подано таблицю 2.25, що містить показники площі всіх основних груп приміщень. Вона наочно ілюструє внесок кожної категорії у загальну площу табору та допомагає краще зрозуміти структуру його територіальної організації.

Таблиця 2.25. – Функціональне зонування табору

Функціональна зона	Основні об'єкти	Площа, м ²
Приймально-вхідна зона	Ворота, охорона, рецепція, вестибюль	80
Адміністративна зона	Кабінети персоналу, наради, бек-офіс	200
Житлова зона	5 житлових будиночків по 70 м ²	350
Санітарно-гігієнічна зона	Душові, туалети, пральня	100
Медична зона	Медпункт, ізолятор	50
Харчоблок та їдальня	Кухня, зала на 60 місць, склад продуктів	250
Культурно-дозвіллева зона	Клуб, кінозал, майстерні, ігрова кімната	100
СПА, фітнес, «Велес»	Баня/сауна, масажна, зала для йоги	100
Спортивно-ігрова зона	Спортмайданчик, канатний парк	500
Вогнищева та природна зона	Місце зборів, сцена, зони для квестів	150
Господарська зона	Склади, майстерні, сміттєві майданчики	100
Загалом		1980

Висновки до розділу 2

Отже, ми спроектували склад та структуру основних приміщень дитячого табору в с. Стоянка Києво-Святошинського району Київської обл. Згідно розрахунків окремих груп приміщень, загальна площа будівель та споруд табору складає 1980 м². Додаткові площі на комунікаційні та технічні потреби буде враховано в архітектурному розділі.

РОЗДІЛ 3. АРХІТЕКТУРА. ДИЗАЙН

3.1. Об'ємно – планувальні рішення

Об'ємно–планувальні рішення для дитячого табору базуються на функціональному зонуванні, нормативних вимогах до безпеки дітей, санітарно-гігієнічних нормах, а також на зручності переміщення між об'єктами. Нижче буде наведено структуровану модель об'ємно–планувальних рішень для табору на 40–60 дітей, загальна площа основних приміщень якого була зазначена у другому розділі.

Принципи організації внутрішнього простору дитячого табору «Лісова пригода» ґрунтуються на створенні безпечного, комфортного та функціонального середовища, що враховує потреби дітей різного віку та забезпечує ефективну логістику.

Центральна вісь/алея виконує роль головної транспортної артерії табору, забезпечуючи прямий та зручний зв'язок між ключовими функціональними зонами, такими як вхідна зона (фронт-офіс), їдальня, клубний центр та житлові корпуси. Її чітке визначення та якісне облаштування (тверде покриття, освітлення в нічний час, лави для відпочинку) сприяють легкому орієнтуванню та комфортному переміщенню дітей та персоналу [27].

Для підвищення рівня безпеки та зручності переміщення дітей по території табору передбачається організація кільцевого руху пішохідних маршрутів. Така схема дозволяє дітям безпечно та безперешкодно діставатися до різних об'єктів інфраструктури, мінімізуючи ризик їхнього перетину з господарськими шляхами, якими рухається службовий транспорт (наприклад, для підвезення продуктів або вивезення сміття).

При розміщенні різних функціональних зон табору враховується потенційний рівень шуму, який вони генерують. Зони підвищеного шуму, такі як спортивний майданчик, клубний центр (під час проведення гучних заходів) та зона СПА (під час активних ігор у басейні), фізично відокремлюються від тихих зон, до яких належать житлові корпуси та медичний пункт. Таке просторове розмежування сприяє створенню спокійної атмосфери для відпочинку та сну

дітей у житловій зоні та забезпечує тишу, необхідну для роботи медичного персоналу та відпочинку хворих у медичному пункті [31].

Особлива увага приділяється зонуванню території з точки зору безпеки.

Медичний пункт стратегічно розташовується недалеко від житлової зони, що забезпечує швидкий та зручний доступ медичного персоналу до дітей у разі потреби та оперативне надання першої медичної допомоги.

Господарські приміщення (склади, майстерні, гаражі тощо), які можуть становити потенційну небезпеку для дітей, розміщуються на максимально можливій відстані від основних дитячих зон, а їхні під'їзні шляхи не перетинаються з пішохідними маршрутами дітей. Доступ дітей до цих приміщень суворо обмежений.

Санітарно-гігієнічні об'єкти (душові, туалети, умивальні) проектуються з урахуванням легкого та швидкого доступу з кожної житлової будівлі та інших ключових об'єктів інфраструктури (їдальні, клубу), що відповідає санітарним нормам та забезпечує комфорт дітей [13].

Таким чином, корисна площа табору складає 1980 м².

Для врахування площі коридорів та технічних приміщень визначають робочу площу закладу за формулою:

$$S_p = S_k K_1, \quad (3.1)$$

де S_k – корисна площа закладу;

K_1 – коефіцієнт збільшення площі, $K_1 = 1,10-1,25$.

$$S_p = 1980 * 1,1 = 2179 \text{ м}^2.$$

Для врахування площі конструктивних елементів будівлі (стін, сходів, вентиляційних шахт, ліфтів тощо) визначають загальну площу закладу за формулою:

$$S_{\text{заг}} = S_p K_2, \quad (3.2)$$

де S_p – робоча площа закладу;

K_2 – коефіцієнт збільшення площі, $K_2 = 1,03-1,15$.

$$S_{\text{заг}} = 2179 * 1,03 = 2240 \text{ м}^2.$$

Отже, загальна площа закладу складає 2240 м².

3.2. Архітектурні рішення. Характеристика території

Територія табору «Лісова пригода» являє собою мальовничу ділянку, розташовану в екологічно чистій лісовій зоні, що визначає ключові архітектурні та ландшафтні рішення. Основні характеристики території включають:

- переважання хвойних та листяних дерев створює сприятливий мікроклімат з чистим повітрям, насиченим фітонцидами. Наявність природних тіньових зон є важливим фактором для організації відпочинку дітей у літній період;

- рельєф ділянки може бути як рівнинним, так і мати незначні перепади висот, що враховується при розміщенні будівель та організації спортивних майданчиків. Природні особливості рельєфу можуть бути використані для створення цікавих ландшафтних елементів;

- розташування поблизу річки, озера або іншої водойми розширює можливості для організації літнього відпочинку (купання, водні види спорту) та створює додаткову естетичну привабливість території;

- характеристики ґрунтів впливають на вибір будівельних матеріалів та технологій, а різноманітність природної рослинності враховується при ландшафтному дизайні та озелененні території. Збереження існуючої цінної рослинності є пріоритетним [16];

- розміщення будівель та ігрових майданчиків враховує інсоляцію (освітлення сонцем) для забезпечення комфортних умов перебування дітей у різні години дня;

- при проектуванні враховується наявність або можливість підведення необхідних інженерних комунікацій (електропостачання, водопостачання, каналізація, зв'язок) [25].

Архітектурні рішення табору «Лісова пригода» спрямовані на створення функціонального, безпечного та естетично привабливого простору, що гармонійно інтегрується в природне оточення:

Екологічність та енергоефективність: Використання екологічно чистих будівельних матеріалів, застосування технологій енергозбереження (утеплення

будівель, використання сонячних колекторів за можливості), максимальне збереження природного освітлення.

Продумане зонування території, зручне розташування будівель та об'єктів інфраструктури, забезпечення легкого доступу до всіх функціональних зон та безбар'єрне середовище.

Дотримання всіх будівельних норм та правил, забезпечення протипожежної безпеки, облаштування безпечних ігрових та спортивних майданчиків з травмобезпечним покриттям, огорожа території та система контролю доступу.

Оформлення будівель та території в стилі, що підкреслює природну тематику табору ("Лісова пригода"), використання природних матеріалів (дерево, камінь), кольорової гами, що гармоніює з навколишнім ландшафтом, створення привабливих ландшафтних композицій.

Можливість трансформації просторів для проведення різних заходів, врахування потреб різних вікових груп дітей. Розміри будівель та споруд відповідають потребам табірної зміни та не порушують гармонії з природним оточенням. Перевага надається малоповерховій забудові.

Архітектурні рішення табору «Лісова пригода» мають на меті створити не просто місце для відпочинку, а й надихаючий, розвиваючий та безпечний простір, що сприяє гармонійному розвитку дітей та їхній взаємодії з природою [20].

3.3. Характеристика будівлі

Характеристика будівель дитячого табору «Лісова пригода» розробляється з урахуванням їхнього функціонального призначення, необхідного рівня комфорту та безпеки для дітей і персоналу, а також гармонійної інтеграції в природне оточення.

Забезпечення оптимальної температури в приміщеннях у різні пори року (ефективне утеплення, системи опалення та кондиціонування за потреби). Звукоізоляція між приміщеннями, особливо в житлових корпусах та медичному

пункті. Зручне розміщення меблів та обладнання, відповідність розмірів елементів інтер'єру віковим особливостям дітей. Максимальне використання природного світла через вікна, орієнтовані на сприятливі сторони світу.

Гармонія з природою є одним з основних принципів архітектурного та дизайнерського оформлення табору. Для досягнення цього ефекту в оздобленні фасадів будівель та інтер'єрів активно використовуються природні кольори — різні відтінки зеленого, коричневого, бежевого та сірого, які органічно поєднуються з кольорами навколишнього лісового середовища. Матеріали оздоблення підбираються з орієнтацією на природне походження або текстуру — це деревина, камінь, натуральні волокна, які не лише підкреслюють єдність з природою, але й сприяють створенню екологічно чистого середовища для перебування дітей.

Тематичність реалізується через візуальні та функціональні елементи, що відображають лісову атмосферу табору. В архітектурі будівель можуть бути присутні дерев'яні декоративні балки, різьблення у формі листя чи дерев, фасади, що нагадують казкові будиночки, а також тематичні арт-об'єкти — скульптури тварин, птахів чи дерев. Інтер'єри приміщень оформлюються у стилі, що навіює образи лісу: використання природних мотивів у візерунках на меблях, декорі, настінному живописі або фотопанелях створює атмосферу пригод та дослідження природи.

Привабливість забудови є важливою складовою формування позитивного враження у дітей та дорослих. Архітектурні рішення спрямовані на створення дружньої, затишної атмосфери, яка сприяє психологічному комфорту та емоційному піднесенню. Яскраві, але гармонійні акценти, м'які форми будівель, затишні дворики та природні декоративні елементи — усе це формує візуально приємний простір, що викликає довіру, радість і бажання повертатися до цього місця знову.

Забезпечення безбар'єрного доступу є невід'ємною складовою сучасного проектування табору, орієнтованого на інклюзивність. Усі основні будівлі та приміщення мають бути спроектовані з урахуванням потреб дітей з особливостями розвитку, зокрема з порушеннями опорно-рухового апарату. Це

включає облаштування пандусів з пологим нахилом, широких дверних прорізів, безпорогових входів, зручних санітарно-гігієнічних приміщень з додатковими поручнями, а також розміщення важливих об'єктів на першому поверсі або забезпечення доступу за допомогою ліфтів чи підйомників. Такий підхід не лише відповідає сучасним стандартам будівництва, а й сприяє створенню рівних можливостей для всіх дітей, незалежно від їх фізичних можливостей.

Енергоефективність, за наявності відповідних технічних та фінансових можливостей, є важливим аспектом при проєктуванні табору. Впровадження енергозберігаючих технологій дозволяє зменшити витрати на експлуатацію будівель і водночас дбати про довкілля. Для цього застосовується LED-освітлення як в зовнішніх, так і внутрішніх зонах, сучасні теплоізоляційні матеріали для стін і покрівель, а також енергозберігаючі вікна. У разі можливості — використовуються сонячні колектори для підігріву води в санітарно-побутових блоках, що не лише ефективно, а й екологічно безпечно. Такий підхід демонструє дбайливе ставлення до природних ресурсів і сприяє формуванню екологічної свідомості у дітей.

Масштабність та пропорційність забудови визначають зручність і комфорт перебування на території табору. Розміри будівель мають відповідати фактичним потребам табірної зміни, не створюючи відчуття надмірної скупченості або просторового перевантаження. При цьому важливо враховувати площу всієї ділянки: будівлі повинні бути розміщені з урахуванням достатніх відстаней між ними для забезпечення безпеки, провітрювання та інсоляції, а також залишати простір для озеленення, прогулянок і відпочинку. Такий збалансований підхід дозволяє створити простір, який є функціональним, зручним у використанні та психологічно комфортним для дітей і персоналу.

Адміністративний корпус є будівлею, що відповідає таким вимогам:

- за призначенням – громадська будівля;
- за містобудівними вимогами – Unіc (міського значення);
- за довговічністю – 1 (ступінь 2–4);
- за вогнестійкістю – 1 (ступінь 2–4);
- за поверховістю – малоповерховий;

- за конструктивною схемою – повний каркас.

Характеристику окремих конструктивних елементів будівлі згідно з отриманим завданням на проектування наведено в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1. – Характеристика конструктивних елементів будівлі

№ пор.	Найменування конструктивного матеріалу	Характеристика конструктивного елемента
I. Підземна частина будівлі		
1	Фундамент	Стіни зовнішні - стрічковий збірний. Глибина закладання -1.5м. Колони - стаканного типу. Матеріал - залізобетон. Гідроізоляція - двошарова на бітумній мастиці (рубероїд). Стіни внутрішні - стрічковий монолітний. Глибина закладання - 0,6 м. Матеріал - залізобетон. Гідроізоляція - двошарова на бітумній мастиці (рубероїд). Колони стаканного типу. Глибина закладання - 1,5 м.
II. Надземна частина будівлі		
2	Стіни	Стіни зовнішні - несучі. Матеріал - цегла керамічна М 100, будівельний розчин М 75, товщина - 510 мм. Стіни внутрішні-перегородки. Матеріал – цегла керамічна, будівельний розчин. Товщина - 120 мм.
3	Колони	Матеріал - залізобетон. Розміри перерізу 400х400 мм. Крок сітки колон 6 м.
4	Ригелі (балки)	матеріал - залізобетон. Форма перерізу - прямокутна.
5	Перекриття, покриття	Тип - збірні. Матеріал - залізобетон. Висота - 220 мм.
6	Покрівля, дах	Тип - безгорищна. Форма - плоска. Структура: - захисний прошарок з/б плита(230мм) - гідроізоляція - паробар'єр (25мм) - утеплювач - пінопласт (150 мм) - пароізоляція - геотекстиль (2,5 мм) - настил - плитка керамічна
7	Сходи, ліфтові шахти	За проектом
8	Вікна	За проектом
9	Двері	За проектом

Отже, в даній таблиці наведено перелік основних конструктивних елементів будівлі, розділених на підземну та надземну частини. Для кожного елемента вказано його тип, матеріал та ключові характеристики, що визначають його конструктивні особливості.

3.4. Інженерні системи

Система опалення. В закладі передбачено влаштування системи опалення згідно СНиП 2.04.05-91, для підтримання температурного режиму в закладі.

Теплопостачання передбачено від внутрішнього джерела – опалювального котла (Euridin ZW\ZS 23 KE\AE), температура теплоносія на вході становить 80-90°C. В готелі також передбачено резервну систему опалювання.

Для внутрішньої системи опалення передбачено використання води (пари, ін.) з температурою 60-70°C.

В приміщеннях виробничих та торгівельних залах передбачене використання центрального опалення з установкою алюмінієвих радіаторів низького тиску марки Termal, з верхньою розводкою трубопроводів, в приміщеннях адміністративно-побутових використовується місцеве опалення за рахунок променевих панелей. У приміщеннях: виробничих влаштовано повітряну систему опалення із автоматичною системою управління для підтримки в робочий час розрахункової температури і відносної вологості повітря в межах 40-60%.

Система вентиляції (згідно до СНиП 2.04.05-91). У закладі передбачено організацію природної вентиляції повітря, яка влаштована в наступних приміщеннях: адміністративно-побутових. Крім цього, в закладі наявна механічна припливна вентиляційна система. Витяжна вентиляція видаляє повітря, забруднене газоподібними домішками. Нею забезпечені приміщення всі виробничі приміщення. В приміщеннях виробничих передбачено місцеві вентиляційні відсоси. Вентиляція стояків відбувається за допомогою вентиляційних камер. Для забезпечення комфортних умов перебування у залах закладу ресторану встановлені місцеві, рециркуляційні, цілорічної дії системи кондиціонування повітря. Прилади призначені для підтримання температурного, вологісного режиму і фільтрації повітря. Додатково системи кондиціонування встановлені у адміністративних приміщеннях.

Система водопостачання. Водозабезпечення систем закладу здійснюється від міського водогону. На вводі системи у заклад влаштований водомірний вузол

з встановленням лічильника марки ЛТ-80Х-11. У закладі організовано об'єднану тупикову, просту систему водопостачання з верхньою розводкою, що відповідає вимогам СНиП 2.04.01-85.

Система поділяється на: протипожежну (СНиП 2.01.02-85) – з оцинкованих труб \varnothing 30мм з встановленням пожежних кранів; господарсько- побутову – з оцинкованих труб \varnothing 15мм з підключенням до змішувачів та кранів; виробничу – з оцинкованих труб \varnothing 20мм з підключенням до технологічного устаткування. Для ремонту ділянок водопровідної мережі передбачаємо встановлення запірної арматури у колодязі за 20 м від місця вводу системи в будівлю, перед місцями приєднання технологічного і сантехнічного устаткування.

Система гарячого водозабезпечення приймається централізована від перегрівача в теплопункті з оцинкованих труб \varnothing 15мм.

Система каналізації. В закладі ресторанного господарства організовано зовнішню і внутрішню системи каналізації. Внутрішня включає побутову, виробничу системи каналізації відповідно вимог СНиП 2.04.01-85.

Внутрішня каналізація будівлі складається з: приймальних пристроїв; відвідних ліній з чавунних труб \varnothing 50мм; стояків, які виконуються з чавунних труб \varnothing 50мм. У доготівельних цехах та мийних – трапи \varnothing 100 мм

Стояки встановлені відкрито – біля стін, або приховано – у борознах і спеціальних шахтах. Стоки від побутової та виробничої каналізації збираються і відводяться до вуличної мережі окремо.

Зовнішня каналізація включає сміттєвидалення (каналізацію твердих відходів) і дощову каналізацію, яку виведено у дворову внутрішньоквартальну мережу. Частота вивезення відходів – щоденно. Система каналізації приміщень громадського, виробничого та іншого призначення здійснюється шляхом виведення каналізації в міську каналізаційну мережу.

Система енергопостачання. Енергозабезпечення закладу здійснюватиметься від об'єктної трансформаторної підстанції потужністю 250

кВА, підключеної через підземну кабельну мережу до головного районного розподільного пункту.

Від трансформаторної підстанції до головного розподільного щита, розміщеного в електрощитовій закладу, прокладається чотирипровідна кабельна лінія напругою 380/220В. Електрощитова розташовується на першому поверсі підприємства. В електрощитовій на головному розподільному щиті розміщуються загальний вимикач, лічильники для обліку витрат електроенергії, вимірювальні прилади, запобіжники, вимикачі живильних групових щитів.

Електричні мережі поділені на силові з напругою 380 В і освітлювальні з напругою 220 В. Групові щити силової і освітлювальної мережі виконані окремо. Групові щити силової мережі розташовані поблизу споживачів із забезпеченням вільного доступу до них. Освітлювальна мережа підключена за магістральною схемою, силова – за радіальною.

Холодильне устаткування підключено до відокремлених групових щитів за радіальною схемою.

Блискавкозахист будівлі виконано відповідно до РД 34.21.122-87 шляхом заземлення блискавкоприймача, функцію якого виконує металева покрівля будинку . Передбачено спуски, що заземлені по периметру будинку, й приєднані до зовнішнього контуру заземлення

Система газопостачання включена до міського газогону. Обслуговування, ремонт та заміна газового обладнання та газопроводу проводиться спеціалізованими організаціями за договором з готелем.

Завданням технічної експлуатації систем газопостачання готелів є забезпечення безперебійної їх роботи і відсутність витоків газу в приміщення.

Забезпечення безпеки при експлуатації газового господарства покладається на відповідального за безпечну експлуатацію газового господарства, призначуваного з числа керівних або інженерно-технічних працівників наказом директора. У великих готелях крім особи, відповідальної за газове господарство, мають призначатися відповідальні особи за її виробничим підрозділам.

Система сигналізації, зв'язку і телекомунікацій. В ресторані планується встановити комбіновану систему сигналізації ВБН В.2.5-78.11.01-2003 (пожежну і охоронну). Датчики автоматичної охоронної сигналізації встановлені на вікнах, дверях, ін. елементах будівлі. Сигнал при спрацюванні сигналізації виводиться на центральний пост служби охорони. Датчики пожежної сигналізації встановлені в залах, коморах сухих продуктів ін. У разі спрацювання сигналізації оповіщення виводиться на центральний пост районної пожежної частини.

Також в готелі передбачене цілодобове відеоспостереження у коридорах та інших місцях загального користування.

В закладі передбачене влаштування наступних систем: міської радіотрансляційної мережі, міського телефонного зв'язку, встановлення систем супутникового, внутрішнього зв'язку.

Номери готелів рекомендовано обладнати електронними картками, також в кожному номері буде встановлено мінісейфи.

У готелі передбачено систему автоматичного регулювання роботи інженерних систем (систему диспетчеризації). Інформація про все під'єднане до системи диспетчеризації обладнання виводитиметься на монітор комп'ютера.

До ліній міського телефонного зв'язку підключені наступні приміщення в закладі: кабінет директора, завідувач виробництвом, директори з персоналу та реклами, їх помічники, менеджер з постачання, бухгалтерія. Передбачається отримання 12 телефонних номерів у міському телефонному вузлі. Послуги телебачення та Інтернет надаються місцевим провайдером.

Для ефективного використання будівлі готелю, забезпечення комфортності роботи і проживання в ньому передбачено вертикальний транспорт – ліфти (ескалатори, патерностери).

У готелі передбачено 1 пасажирський ліфт та 1 вантажний.

Тривалість очікування ліфта – 30 с.

В готелі передбачено 2 смітєспроводи та 1 білизнопровід.

З метою отримання технічних умов на приєднання об'єкта до інженерних мереж були визначені його інженерні характеристики шляхом розрахунку за

укрупненими питомими показниками.

1. Загальні витрати електроенергії комплексом визначають за укрупненим показником, який розраховують за формулою 2.6:

$$P_{жN} = (P_{ж} N + P_{зрг} N_1 + P_{р.т} S_{р.т} + P_{в} N_2 + P_{а} S_{а} + P_{г} N_{г}) T, \quad (2.6)$$

де $P_{ж}$ – питома навантаження електроенергії житловою частиною готелю, кВт;

N – кількість місць у готелі;

$P_{зрг}$ – питома навантаження від функціонування закладів ресторанного господарства, кВт;

N_1 – кількість місць у закладах ресторанного господарства;

$P_{р.т.}$ – питома навантаження від функціонування підприємств роздрібною торгівлі, кВт/м²;

$S_{р.т.}$ – площа підприємств роздрібною торгівлі, м²;

$P_{в}$ – питома навантаження від функціонування приміщень видовищного призначення, кВт;

N_2 – кількість місць у приміщеннях видовищного призначення;

$P_{а}$ – питома навантаження від функціонування аптек, кВт/м²;

$S_{а}$ – площа аптеки, м²;

$P_{г}$ – питома навантаження від функціонування приміщень гаражу, кВт;

$S_{г}$ – кількість місць у гаражі;

T – кількість робочих днів готельного комплексу на рік.

Оскільки в готелі не передбачено окремих торговельних закладів, окрім ресторану, а також не передбачено аптек та гаражів, а тільки кіоски в вестибюльній зоні, які живляться від загальноготельної мережі, ми не враховуємо дані показники.

$$P_{жN} = (80 * 0,50 + 116 * 1,03) * 365 = 58210 \text{ кВт}$$

2. Розраховуємо витрати тепла на опалення, Гкал, за формулою (3.7):

$$Q_0 = q_6 * V_6 * T_0 * \Delta t * R_1, \quad (3.7)$$

де q_6 – питомі витрати тепла на нагрівання одиниці об'єму будівлі на 1°C;

V_6 – будівельний об'єм будівлі, м³;

T_0 – тривалість опалювального періоду за рік, год.;

Δt – середня різниця температур на мінімум температури зовнішнього середовища.

K_l – поправковий коефіцієнт на мінімум температури зовнішнього середовища.

Визначаємо будівельний об'єм будівлі, m^3 , за формулою (3.8):

$$V_6 = S_6 (nh_1 + nh_2 + h_3) \quad (3.8)$$

де S_6 – площа будівлі, в нашому випадку дорівнює площі поверху ($720 m^2$)

h_1 – висота поверху будівлі, м; h_2 – висота перекриття, м;

h_3 – висота покрівлі, м; n – кількість поверхів.

$$V_6 = 720 * (4 * 3 + 4 * 0,3 + 0,45) = 9828 (m^3)$$

$$\text{Тоді } Q_0 = 3,5254 * 10^{-7} * 9828 * 17,2 * 1,17 * 4490 = 313,06 \text{ Гкал}$$

3. Визначаємо витрати тепла на вентиляцію, Гкал, за формулою (3.9):

$$Q_v = q_v * V_v * T_0 * \Delta t \quad (3.9)$$

де q_v – питомі витрати теплоти на нагрівання $1 m^3$ повітря вентиляції на $1 ^\circ C$, Гкал/($m^3 * ^\circ C$)

$$Q_v = 6,98 * 10^{-7} * 14523 * 4490 * 17,2 = 782,86 \text{ Гкал}$$

Забезпечення приміщень готельного комплексу припливною та витяжною вентиляційними системами наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2. – Вихідні дані для розрахунку вентиляційної системи

Приміщення	Площа, $S_{пр}$, m^2	Висота, $h_{пр}$, м	Об'єм, V , m^3	Витрати повітря на вентиляцію, m^3	
				Припливну	Витяжну
Приміщення для відвідувачів ресторану	438	3	1314	3942	2628
Житлові приміщення готелю ($50 m^3/місце$)				4000	2000
Виробничі приміщення	108	3	324	972	648
Адміністративно-побутові приміщення	63	3	189	567	378
Технічні приміщення	50	3	150	450	300
Господарсько-виробничі приміщення	185	3	555	1665	1110
Фізкультурно-оздоровчі приміщення	243	3	729	2187	1458
Культурно-дозвільні приміщення	60	3	180	540	360
Разом				14523	9682

Таблиця представляє розрахунок необхідного обсягу вентиляції для різних типів приміщень, включаючи ресторан, готель, виробничі, адміністративні та інші приміщення. На основі площі, висоти та об'єму кожного приміщення визначено окремі значення припливних та витяжних витрат повітря, а також підсумовані загальні потреби в вентиляції для всього об'єкта.

4. Розрахунок витрат води

Загальні витрати води комплексом, м^3 , визначають за формулою 3.10 $V_{\text{заг}}$

$$= (q \cdot N / 1000)T + V_{\text{п}} \quad (3.10)$$

де q – середньодобова норма витрати води на одне місце, л;

N – кількість місць у готелі;

T – кількість робочих днів готельного комплексу за рік;

$V_{\text{п}}$ – витрати води на поливання території.

Витрати гарячої води розраховують за формулою 3.11.

$$V_{\text{гар}} = (q \cdot N / 1000)T \quad (3.11)$$

де q – середньодобова норма витрати води на одне місце, л;

N – кількість місць у готелі;

T – кількість робочих днів готельного комплексу за рік;

$$V_{\text{гар}} = 180 \cdot 80 \cdot 365 / 1000 = 5256 \text{ м}^3$$

Витрати води на поливання території, м^3 , визначають за формулою 3.12:

$$V_{\text{п}} = V_{\text{к}} \cdot S_{\text{д}} \cdot \tau \cdot T_{\text{п}} / 710 \quad (3.12)$$

де $V_{\text{к}}$ – норма витрат води одним поливним краном за годину, $V_{\text{к}} = 1,08 \text{ м}^3$;

$S_{\text{д}}$ – площа ділянки під будівництво, м^2 (див. формулу 2.1);

τ – час роботи поливного крану за добу, $\tau = 2-3$ год.;

$T_{\text{п}}$ – період поливання території протягом року, $T_{\text{п}} = 187$ діб;

710 – площа, яку обслуговує один кран, м^2 .

$$V_{\text{п}} = 1,08 \cdot 1680 \cdot 2 \cdot 187 / 710 = 955,75 \text{ м}^3$$

Тоді $V_{\text{заг}} = (300 \cdot 80 / 1000) \cdot 365 + 955,75 = 9715,8 \text{ м}^3$.

Об'єм стічних вод, м^3 , розраховуємо за формулою 3.13:

$$V_{\text{ст}} = p \cdot V_{\text{заг}} \quad (3.13)$$

де p – коефіцієнт перерахунку на стік, $p = 0,85-0,9$.

$$V_{\text{ст}} = 0,9 \cdot 9715,8 = 8744,2 \text{ м}^3$$

3.5. Дизайн

Дизайн внутрішні з приміщень готелю виконаний з екологічних матеріалів, атмосфера готелю є невимушеною і налаштовує клієнтів на відпочинок та розваги.

Коридори, як і вестибюль, складають перше враження про готель. Вони належать до житлової групи приміщень і є важливим комунікаційним вузлом, який з'єднує ліфти, сходи з номерним фондом готелю та іншими приміщеннями.

Основною вимогою до коридорів є відсутність будь-яких меблів і достатнє денне і штучне освітлення, що сприяє швидкій орієнтації мешканців. Коридори по всій довжині повинні розташовуватися на одному рівні; у разі перепаду рівнів потрібно передбачати засоби для орієнтування: освітлення, замін сходів поступовим підйомом підлоги, озеленення низу стіни у місці перепаду тощо. Ширина коридору розраховується так, щоби в ньому могли легко розминутися дві людини із валізами в руках. Звідси вимога до ширини одностороннього коридору – не менше 1,3-1,4 м, а двостороннього – 1,6-2,0 м (якщо двері відчиняються всередину номера). Якщо ж двері відчиняються в коридор, то відповідно й ширина його збільшується. Стіни номерів обклеєні сучасними шпалерами, в номерах встановлено металопластикові вікна, балкони також заklenі металопластиковими пакетами. Підлога в номерах виконана із застосуванням паркету, в санвузлах – керамічна плитка. Меблі в номерах використано сучасні, проте класичного вигляду, щоб не порушувати загальну концепцію.

Основні показники проекту зведені у таблицю 3.4.

Таблиця 3.3. – Паспорт проекту

№ з/п	Найменування показника	Одиниця виміру	Значення показника
1.	Площа ділянки під будівництво, S_d	м ²	1680
2.	Площа будівлі закладу, S_b	м ²	720
3.	Коефіцієнт забудови, k_z		0,43
4.	Площа озеленення, $S_{оз}$	м ²	924
5.	Коефіцієнт озеленення, $k_{оз}$		0,55
6.	Загальна площа закладу, S_z	м ²	2240
7.	Корисна площа закладу, S_k	м ²	2050
8.	Будівельний об'єм закладу, V_b	м ³	9828
9.	Вартість будівництва (капітальні вкладення), $V_{А+Б}$	тис. грн.	789858
Питомі показники капітальних витрат			
10.	Вартість 1 місяця	тис. грн.	9873,2
11.	Вартість 1 м ² загальної площі	тис. грн.	274,3
12.	Вартість 1 м ³ об'єму будівлі	тис. грн.	80,4

Таблиця характеризує основні техніко-економічні показники проекту будівництва закладу, включаючи площі, об'єм та капітальні вкладення. Дані свідчать про раціональне використання території, значний рівень озеленення (коефіцієнт 0,55) та достатню ефективність інвестицій згідно з питомими показниками вартості.

3.6. Кошторис

Попередню вартість будівництва закладу ресторанного господарства розраховано за укрупненими показниками вартості загальнобудівельних робіт:

$$V_{збр} = S_{заг} * Y * K_T * I_K * I_p \quad (3.11)$$

де $V_{збр}$ – вартість загальнобудівельних робіт, тис. грн.;

$S_{заг}$ – загальна площа готельного комплексу, м²; $S_{заг} = 2880$ м²;

Y – норматив питомої вартості загальнобудівельних робіт на одиницю потужності, у.о., $Y = 3000$ у.о.

K_T – територіальний поправочний коефіцієнт, для Київської обл $K_T = 1$;

I_K – офіційний валютний курс гривні (до USD), грн./\$, $I_K = 38$ грн.

$$V_{збр} = 2240 * 3000 * 1 * 42 = 282240000 \text{ грн.}$$

Округлюючи до десятків тисяч, отримуємо $V_{ЗБР} = 282240$ тис. грн. Приймаючи $V_{ЗБР}$ як 60% від вартості основних об'єктів будівництва, розраховуємо інші показники та представимо їх у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4. – Зведений кошторисний розрахунок

№ глав	Стаття витрат	Розрахункові співвідношення вартості	Розмір витрат, тис. грн.
Розділ А. Базисна вартість будівництва			
1	Підготовка території будівництва.	1% від вартості будівництва	4704
2	Основні об'єкти будівництва, у т.ч.	дані розрахунки з них:	
2.1	Загальнобудівельні роботи. ($B_{ЗБР}$)	60%	282240
2.2	Електротехнічні роботи.	5%	
2.3	Сантехнічні роботи.	5%	23520
2.4	Зв'язок та сигналізація.	2%	23520
2.5	Устаткування, меблі та інвентар.	27%	9408
Разом		100%	470400
3	Об'єкти підсобного та обслуговуючого призначення.	5%	23520
4	Об'єкти енергетичного господарства.	1%	4704
5	Об'єкти транспортного господарства та зв'язку.	0,20%	940,8
6	Зовнішні мережі та споруди водопостачання, каналізації, тепlopостачання та газопостачання.	2%	9408
7	Благоустрій і озеленення території.	1%	4704
Разом за главами 1-7.			518380,8
8	Тимчасові будівлі та споруди.	0,5%	2352
9	Інші роботи та витрати.	3,7%	17404,8
Разом за главами 1-9.			538137,6
10	Утримання дирекції (технічний нагляд) об'єкта, що будується, та авторський нагляд.	2%	17404,8
11	Підготовка експлуатаційних кадрів.	0,2%	940,8
12	Проектні та вишукувальні роботи.	2,5%	11760
Усього. Базисна вартість будівництва.			568243,2
Розділ Б. Кошти на компенсацію витрат, пов'язаних із ринковими умовами проведення будівництва			
1	Обов'язкові платежі (податки та збори).	36% від суми базисної вартості	204567,6
2	Резервний компенсаційний фонд Замовника.	3% від суми базисної вартості.	17047,3
Усього по розділу Б:			221614,8
Загалом сума витрат на будівництво, V_{A+B}			789858,0

Таблиця детально відображає структуру витрат на будівництво, поділену на базисну вартість (568,2 млн грн) та компенсаційні витрати, пов'язані з ринковими умовами (221,6 млн грн). Найбільшу частку становлять загальнобудівельні роботи (60% базисної вартості). Загальна сума витрат на будівництво об'єкта складає 789,9 млн грн, що свідчить про масштабність проєкту та збалансований розподіл коштів між основними та супутніми напрямками.

Висновки до розділу 3

Ми сформувавши пропозиції щодо архітектури та дизайну окремих будівель та споруд табору і розрахували кошторис на створення дитячого табору «Лісова пригода». Отже, вартість побудови табору складе 789858 тис. грн.

ВИСНОВКИ

Концепція табору «Лісова пригода» передбачає створення комфортного, екологічного та функціонально продуманого простору для всебічного розвитку у лісовій зоні України. Територія табору площею 2240 м² має оптимальне співвідношення забудови (коефіцієнт – 0,43) та озеленення (коефіцієнт – 0,55), що забезпечує сприятливе природне середовище.

Корисна площа приміщень становить 1980 м². Табір розрахований на 40 дітей і персонал, а вартість будівництва сягає 789,9 млн грн. Основні витрати припадають на загальнобудівельні роботи (60%), устаткування та інфраструктуру. Питома вартість 1 м² площі становить 274,3 тис. грн.

Територія поділена на зони: житлову, адміністративну, спортивно-оздоровчу, дозвілєво-анімаційну, господарську. Об'ємно-планувальні та архітектурні рішення спрямовані на безпеку, комфорт і ефективну логістику. Акцент зроблено на сучасне харчування, івент- та велнес-сервіси, екологічність та самостійність дітей. Табір функціонально готовий до прийому, безпечного перебування та гармонійного розвитку дитини.

Приймально-вестибюльна група є обличчям табору, створюючи перше враження у прибулих дітей, батьків та гостей. Її основні функції включають прийом, реєстрацію, надання інформації, організацію контролю за переміщенням та розподіл потоків відвідувачів. Простір поділяється на активну зону для руху та пасивну зону очікування.

Житлова зона складається з п'яти окремих будиночків, що забезпечує уникнення скупченості, можливість поділу за віком та статтю, покращену логістику та тишу для сну. Кожен будиночок має однотипну архітектурно-планувальну схему, але може відрізнитися внутрішнім наповненням.

Побутова інфраструктура включає душові та туалети (100 м²), медичний пункт (50 м²) та складське приміщення (80 м²), забезпечуючи базові гігієнічні потреби, першу медичну допомогу та зберігання необхідного інвентарю. Дозвілєво-анімаційна зона включає вогнищеву зону (100 м²) для вечірніх заходів та мобільні майданчики для ігор та майстер-класів. Спортивно-оздоровча

інфраструктура представлена спортивним майданчиком (400 м²) для активних ігор та канатним парком (300 м²) для розвитку координації та витривалості.

Процес бронювання місця здійснюється онлайн, через агентства або безпосередньо, з наданням необхідних даних про дитину та батьків, підтвердженням та оплатою. Реєстрація дітей при прибутті відбувається у приймально-вестибюльній зоні з медичною перевіркою, збором документів та видачею ідентифікаційних браслетів.

Харчування дітей у таборі здійснюється 4–5 разів на день за графіком, включаючи сніданок, обід, полуденок, вечерю та (за потреби) другу вечерю. Під час екскурсій видається сухий пайок. Меню розробляється з урахуванням вимог МОЗ, затверджується директором та погоджується з держсанепідслужбою, з калоражним розрахунком та збалансуванням БЖУ. Обов'язковим є щоденне включення свіжих овочів та фруктів, супів, каш, м'яса або риби, кисломолочних продуктів та напоїв з обмеженим вмістом цукру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієвська В. М. Тенденції розвитку дитячих оздоровчих закладів в умовах децентралізації. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*, 2022. № 168, с. 15-21.
2. Бабій І. В., Коваль О. П. Сучасні моделі організації дитячого відпочинку за кордоном: досвід для України. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 2021. № 78, с. 11-18.
3. Білик О. І. Організаційні аспекти управління дитячим оздоровчим табором. *Менеджмент в освіті*, 2020. № 1, с. 40-45.
4. Білоконь А.С. Створення та діяльність державних комісій допомоги дітям (1920–1930-х рр.): дис канд. іст. наук. Умань, 2020.
5. Білоус О. П. Психологічні аспекти адаптації дитини до умов тимчасового перебування у дитячому таборі. *Проблеми сучасної психології*, 2021. № 3, с. 15-22.
6. Бондаренко Н. В. Інноваційні підходи до управління якістю послуг у дитячих оздоровчих таборах. *Економіка та управління національним господарством*, 2023. № 1, с. 55-61.
7. Василенко Н. В. Вікові особливості пізнавальної діяльності дітей молодшого шкільного віку та їх врахування в програмах дитячого табору. *Початкова школа*, 2022. № 7, с. 34-39.
8. Ващенко О. М., Сидоренко І. П. Роль дитячих оздоровчих закладів у соціалізації особистості в умовах сучасних викликів. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*, 2020. № 2, с. 25-31.
9. Гавриш Н.В., Рагозіна В.В., Васильєва С.А. Виховання дітей раннього віку: теоретико-методичні засади. Київ: ІЗМН, 2021.
10. Гончаренко С. У. Актуальні проблеми розвитку мережі дитячих оздоровчих закладів в Україні. *Теорія і практика педагогіки та психології*, 2021. № 31, с. 3-10.

11. Гринько М. В. Роль гри у розвитку соціальних навичок дітей середнього шкільного віку в умовах дитячого табору. *Педагогіка та психологія формування творчої особистості*, 2023. № 80, с. 55-61.
12. Грицюта О.Ф. Виховання моральних цінностей у підлітків в умовах літніх таборів відпочинку: дис канд. пед. наук. Суми, 2021. 220 с.
13. Демченко О. В. Вплив пандемії COVID-19 на функціонування дитячих оздоровчих та відпочинкових закладів: виклики та адаптація. *Інноваційна педагогіка*, 2022. № 48, с. 112-117.
14. Дружиніна О. В. Психологічні особливості організації спілкування підлітків у дитячому таборі. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія*, 2020. № 62, с. 45-52.
15. Дяченко Л. М. Вимоги до кваліфікації педагогічних працівників дитячих оздоровчих закладів. *Професійна освіта*, 2021. № 2, с. 25-30.
16. Євтух М. Б., Кравець В. П. Дитячі оздоровчі табори як важливий елемент системи позашкільної освіти. *Педагогічний процес: теорія і практика*, 2023. № 1, с. 45-51.
17. Єфімова О. В. Функціональні обов'язки вожатого дитячого оздоровчого табору. *Вихователь-методист дошкільного закладу*, 2022. № 1, с. 30-35.
18. Журавська Л. М. Державна політика у сфері організації дитячого оздоровлення та відпочинку: сучасний стан та перспективи. *Державне управління та місцеве самоврядування*, 2020. № 2, с. 101-107.
19. Загальна педагогіка та історія педагогіки: підручник / за ред. С.У. Гончаренка. Київ: Либідь, 2015.
20. Задорожна О. В. Структурування змісту програм дитячого відпочинку за віковими категоріями. *Педагогічна думка*, 2023. № 1, с. 50-56.
21. Зайцева І. А. Розвиток інклюзивного середовища в дитячих оздоровчих таборах: теоретико-методичний аспект. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*, 2021. № 2, с. 125-132.

22. Іваненко І. І. Інтеграція неформальної освіти у програми дитячих оздоровчих таборів. *Неформальна освіта*, 2020. № 1, с. 10-15.
23. Іванова Н. С. Трансформація форматів дитячого відпочинку в умовах цифровізації суспільства. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2022. № 88(2), с. 19-28.
24. Ільченко О. Л. Педагогічні умови розвитку творчої активності дітей старшого шкільного віку в умовах дитячого табору. *Молодь і ринок*, 2021. № 192, с. 130-135.
25. Калашнікова Л.В. Безпека життєдіяльності особистості: повсякденні практики й стратегії поведінки в сучасному українському суспільстві: дис. ... канд. соц. наук. Запоріжжя, 2021. 234 с.
26. Калуська Л. В. Врахування індивідуальних особливостей дітей при організації дозвілєвої діяльності у дитячому таборі. *Обдарована дитина*, 2022. № 1, с. 28-33.
27. Карпенко О. В. Маркетингові стратегії залучення дітей до оздоровчих та відпочинкових закладів. *Маркетинг і менеджмент інновацій*, 2023. № 14(1), с. 120-128.
28. Карпова Г. П. Забезпечення безпеки життєдіяльності дітей у дитячому таборі: організаційно-правовий аспект. *Право і суспільство*, 2023. № 1, с. 150-156.
29. Кириченко Л. М. Міжнародний досвід організації дитячого відпочинку: уроки для України. *Порівняльна професійна педагогіка*, 2020. № 10(4), с. 105-112.
30. Клименко А. Б. Використання інтерактивних технологій у дозвілєвій діяльності дітей. *Інформатика в школі*, 2021. № 3, с. 30-35.
31. Кобобел А.Є. Розвиток дозвілєвої діяльності дітей з особливими освітніми потребами в закладах позашкільної освіти України (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): дис. канд. пед. наук. Полтава, 2023. 202 с.
32. Коваленко Є.І. Табір з денним перебуванням: виховання і відпочинок: навч. посіб. Ніжин: НДУ, 2021.

33. Коваленко С. М. Роль громадських організацій у розвитку дитячого оздоровлення та відпочинку. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, 2021. № 1, с. 115-121.
34. Ковальчук І. В. Охорона здоров'я дітей у дитячому оздоровчому закладі: медичний супровід. *Медична сестра*, 2020. № 1, с. 20-25.
35. Колодко І.В. Неформальна освіта: можливості та перспективи: дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2021. 210 с.
36. Колоша М.С. Інтегрований метод формування міського простору: дис. ... канд. архіт. наук. Харків, 2021. 214 с.
37. Кононко О. Л. Психологічні основи формування позитивної самооцінки у дітей в умовах дитячого табору. *Актуальні проблеми психології*, 2023. № 1(67), с. 110-117.
38. Корнеєв В. В. Педагогічні стратегії розвитку лідерських якостей у дітей підліткового віку в умовах дитячого табору. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2020. № 6, с. 120-127.
39. Кравченко Н. В. Соціально-педагогічні аспекти організації безпечного простору в дитячих оздоровчих таборах. *Теорія та методика навчання та виховання*, 2022. № 51, с. 88-95.
40. Кривошея Н. В. Психологічна підтримка персоналу дитячого оздоровчого табору. *Практична психологія та соціальна робота*, 2021. № 1, с. 40-45.
41. Кузик І.Р. Комплексна зелена зона міста Тернопіль: геоекологічні засади сталого функціонування: дис. ... канд. геогр. наук. Тернопіль, 2023. 218 с.
42. Кузьменко В. У. Роль емоційного інтелекту у соціальній адаптації дітей в умовах дитячого табору. *Емоційний інтелект: теорія і практика*, 2021. № 1, с. 35-42.
43. Левченко А. А. Роль медичного працівника у забезпеченні безпеки харчування в дитячому таборі. *Гігієна та санітарія*, 2022. № 1, с. 30-35.
44. Левченко Т. Г. Перспективи розвитку екологічного туризму в дитячих оздоровчих закладах лісової зони. *Туризм і рекреація*, 2023. № 2, с. 75-81.

45. Малишевська І. А. Психолого-педагогічні засади організації інклюзивного дозвілля у дитячому таборі. *Спеціальна освіта*, 2022. № 2, с. 70-76.
46. Мороз О. В. Проектна діяльність як засіб розвитку самостійності дітей у дитячому таборі. *Класний керівник*, 2022. № 2, с. 20-25.
47. Нодь О.Л. Формування стратегічних орієнтирів збалансованого регіонального розвитку галузі туризму та курортно-рекреаційної сфери: дис. ... канд. екон. наук. Одеса, 2022. 214 с.
48. Олійник Н. С. Організація тематичних днів у дитячому таборі як засіб виховання. *Виховна робота в школі*, 2023. № 1, с. 15-20.
49. Організація дитячого відпочинку та оздоровлення: навч. посіб. / за ред. І.П. Підласого. Київ: Освіта, 2017.
50. Організація дитячого табору: методичні рекомендації / за ред. І.П. Підласого. Київ: Освіта, 2020.
51. Педагогіка: навч. посіб. / за ред. В.Г. Кременя. Київ: Освіта, 2019.
52. Педагогічна організація культурного дозвілля школярів: навч. посіб. / за ред. І.П. Підласого. Київ: Освіта, 2020.
53. Петренко Л. М. Вплив дитячого табору на формування ціннісних орієнтацій підлітків. *Цінності та смисли*, 2023. № 1, с. 65-71.
54. Планування та організація дитячого відпочинку: навч. посіб. / за ред. С.У. Гончаренка. Київ: Либідь, 2021.
55. Програми дитячих таборів: методичний посібник / за ред. Л.А. Артемової. Київ: Вища школа, 2022.
56. Психологія дитячого віку: підручник / за ред. Л.А. Артемової. Київ: Вища школа, 2018.
57. Розробка табірних програм: навч. посіб. / за ред. В.Г. Кременя. Київ: Освіта, 2023.
58. Романенко І. В. Педагогічні умови розвитку комунікативних навичок молодших школярів у дитячому таборі. *Початкове навчання та виховання*, 2020. № 25, с. 40-45.

59. Савченко О. Я. Дидактичні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності дітей у дитячому таборі. *Дидактика професійної школи*, 2021. № 1, с. 80-86.
60. Соломчак Х.О. Формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору: дис канд. пед. наук. Дрогобич, 2021.
61. Соціальна педагогіка: навч. посіб. / за ред. І.Д. Зверевої. Київ: Центр учбової літератури, 2020.
62. Степанова Н. М. Психологічний супровід дітей з девіантною поведінкою в умовах дитячого табору. *Соціальна робота та реабілітація*, 2022. № 1, с. 50-56.
63. Табірна педагогіка: підручник / за ред. І.Д. Зверевої. Київ: Центр учбової літератури, 2024.
64. Теорія і методика виховання: підручник / за ред. О.В. Сухомлинської. Київ: Либідь, 2021.
65. Туристичне виховання в таборах: навч. посіб. / за ред. О.В. Сухомлинської. Київ: Либідь, 2025.
66. Фізичне виховання та оздоровлення дітей: навч. посіб. / за ред. М.Д. Ярмаченка. Київ: Освіта, 2022.
67. Фогаш Н. Наукова організація відпочинку на території Закарпатської області: монографія. Ужгород, 2024. 220 с.
68. Формування моральних цінностей у таборах: методичний посібник / за ред. М.Д. Ярмаченка. Київ: Освіта, 2025.
69. Шевченко С. В. Педагогічні технології розвитку самостійності у дітей середнього шкільного віку в умовах дитячого табору. *Освіта та педагогічна наука*, 2023. № 1, с. 100-106.
70. Яценко А.Д. Лісові біогеоценози та їх рекреаційне використання: дис. ... канд. біол. наук. Київ, 2016. 216 с.